І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 15. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 23-го СІЧНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, JANUARY 23, 1975 No. 15. VOL. LXXXII.

СІЧНЕВІ РОКОВИНИ В УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДАХ

Ню Йорк, (УККА). – Маніфестаційно та одностайно відзначають українські громади в цьому році Акти 22-го Січня. В українських церквах з цісі нагоди відправляють Богослуження в намірені українського народу. В Палаті Реперезентантів ЗСА з тієї ж нагоди відмовить молитву о. прялат Володимир Паска. Велід за тією молитвою конгресмени, а в Сенаті сенатори, виголосять відповідні заяви в обороні українського народу.

Численні наші громади відзначать це наше всенаціональне Свято Української Незалежности відповідними імпрезами. Крім названих уже в попередньому числі „Свободи", про святкування Січневих Роковин повідомлено ще з таких громад:

ВАШИНҐТОН

Вашинґтон, Д. К. — Заходами місцевого Відділу УККА місцева українська громада відзначить роковини проголошення Державности і Незалежности Української Народної Республіки святочною академією в неділю, 26 січня 1975 року в годині 5-ій по полудні, в авдиторії Арчбішоп Керолл Гайскул, біля української католицької семінарії. Відкриє академію голова Відділу д-р С. Курилас. У святочному переведені академії беруть участь комбатанти та молодь столичної Станиці Пласту. Святочну промову виголосить проф. Аскольд Скальський — в українській мові, а із словом в англійській мові виступить президент УККА проф. Лев Добрянський. У мистецькій програмі виступить відомий бас-баритон, соліст Метрополітальної Опери в Ню Йорку, Андрій Добрянський при акомпаніяменті піяніста Романа Стецури, та відомий із своїх виступів на терені метрополії Ансамбль Бандуристів під керівництвом д-ра Ігора Масника.

БОФФАЛО

Боффало, Н. И. — Український Конґресовий Комітет Америки, Відділ у Боффало, при співучасті українських організацій та товариств міста Боффало й околиці влаштовує Святочну Академію для відзначення Державности й Соборности України в неділю, 26-го січня 1975 р. о год. 3-ій по полудні в Українському Домі „Дніпро" при 562 Дженесі в Боффало. Свято відкриє голова місцевого Відділу УККА — Василь Шарван. Головну промову виголосить віце-президент Світового Конгресу Вільних Українців — Микола Плавюк. В мистецькій частині візьмуть участь: Христина Липецька з Детройту — сольоспів та хор „Бурлаки" з Боффало.

Того ж дня вранці будуть відправлені Богослуження в намірені українського народу в українських церквах.

Домовлено уже з головою повіту Ірі п. Ріґеном та мейором міста Боффало — п. Маковським в справі підписання проклямації, проголошуючи день 22 січня Днем Української Незалежности. Проклямації мали бути підписані 22 січня 1975 року в присутності представників українських організацій та товариств. На ратушах повіту Ірі та міста Боффало мали бути виставлені українські прапори.

Про перебіг святкувань повідомлено місцеву англомовну пресу та телевізійні стації. В справі святкувань вислано заклики до місцевих конґресменів.

ГЮСТОН

Гюстон, Тексас. — Святкування Роковин 22-го Січня — Дня Української Незалежности відбудеться 25-го січня в Українському Домі. У програму входять: реферати, співи, деклямації та висвітлення короткого фільму з життя українців в Америці.

ЕЛИЗАБЕТ

Елизабет, Н. Дж. — Заходом місцевого Відділу УККА відбудеться святочне відзначення Роковин 22 Січня, як Дня Української Державности. У цьому дні 22 січня 1975 р. — делеґація зложена з представників всіх українських організацій, а також парохії св. Володимира на чолі з місцевим парохом о. Иосифом Федориком, молодечих організацій Пластової Станиці і Школи Українознавства, мала взяти участь у підписанні Проклямації Дня Української Незалежности посадником міста Елизабет, Т. Даном. На будинку „Ситі Гол" мав повівати український національний прапор. Головну вулицю Елизабету запляновано перейменувати на „Юкрейнієн Бульвар".

НОРТ ДАКОТА

Стейт Норт Дакота. — Заходами голови Відділу УККА д-ра Антона Жуковського відзначення Актів 22-го Січня в цьому році, як і попередніх роках, відбудеться святочно. В неділю дня 26 січня ц. р. в радіових і телевізійних стаціях передаватимуть відповідні програми, присвячені Січневим Роковинам. Губернатор стейту Артур А. Лінк і посадники міст, де живуть українці, видали проклямації Українського Дня. В дні 22-го січня ц. р. мали бути вивішені українські національні прапори на урядових будинках. В парафіяльних залях в неділю 26-го січня ц. р. відбудуться Святочні Сходини.

БАЛТИМОР

Балтимор, Мд. — Заходом місцевого Відділу УККА Святочна Академія для відзначення річниці 22-го Січня тідбудеться 26-го січня ц. р. о год. 5-ій по полудні в залі Дому Української Молоді. Святочну доповідь виголосить боєвий старшина Армії УНР генерал Петро Самутин. Коротке слово в прогармі буде мати Є. Іванців. Буде відчитана проклямація „Українського Дня, що її видав губернатор Мериленд Марвін Мандел.

ПІТТСБУРГ

Піттсбурґ, Па. — З нагоди Свята Державности відбудеться в Піттсбурґу концерт з участю меццо-сопрано пані Ганни Колесник, в неділю 26-го снічня ц. р. в годині 4-ій по полудні в залі Савт Гайскул при 10-ій вулиці Іст Карсон. Святочну промову виголосить проф. І. Вовчук.

СИРАКЮЗИ

Сиракюзи, Н. И. — В п'ятницю, 17-го січня ц. р., мейор міста Лі Алeксандер мав підписати проклямацію, проголошуючи 22-го січня 1975 року Днем Української Незалежности. В цей день мав повівати на машті Сити Гол синьо-жовтий прапор.

В неділю 26-го січня ц. р. в обох наших церквах будуть відправлені торжественні Богослуження, а в годині 5-ій вечором відбудеться в Українському Народному Домі святочний концерт. Промову виголосить Євген Курило. Співатиме Лев Рейнарович при акомпаніяменті мґра Зеновія. Савицького. Гратиме мандоліновий ансамбль СУМА під орудою інж. Ореста Грицика. В програмі беруть участь: Є. Гусак, Ніна Новохадько, Галина Лісничa і Ніна Назаренко.

ЧЕСТЕР

Честер, Па. — Святкування роковин 22 січня відбудеться за такою програмою: о год. 9-ій рано на щоглу перед міським Ратушем буде вивішено український прапор, при чому Ірина Бандерська відспіває американський гимн. Отець совітник Петро Липин, парох української католицької церкви св. Духа проведе молитву. Посадник міста Джон Накреллі прочитає Проклямацію, силою якої день 22-го січня проголосить Українським Днем. Відповідну до хвилини промову в англійській мові виголосить нотар Василь Пастушок. Промову в українській мові виголосить інж. Андрій Забродський. Кінцеву молитву проведе д-р Лев Жабко-Потапович пастор Української Бабтистської Церкви. Буде відспіване український національний гимн.

Програмою проводитиме голова місцевого Відділу УККА Іван Федак. Українська католицька цілоденна школа при парохії Св. Духа буде мати день вільний від науки.

БРИДЖПОРТ

Бриджопорт, Конн. – Святочна Академія відбудеться 2-го лютого 1975 року о год. 4-ій по полудні в Українському Народному Домі — 500 Галлет вулиці. Святочну доповідь виголосить адв. І. Флис з Ню Йорку. Мистецьку прогарму виконають місцеві мистецькі одиниці.

ЛІГАЙ ВЕЛЛІ

Лігай Веллі (І. Стасів). — Український Конґресовий Комітет Америки, Відділ Лігай Веллі, інтенсивно приготовляється до відзначення Січневих Роковин.

В середу 22 січня посадники: Аллентавну, Бетлегему і Істону мали прийняти українські делеґації і в їхній присутності провести урочисті церемонії підписання проклямації Дня Української Незалежности та вивішення українських прапорів на щоглах міських управ. Делеґацію в Аллентавні й Бетлегемі очолювали д-р І. Федорів — заст. голови Відділу і в присутності численної делеґації мала бути передана посадникові книжка В. Мороза „Бумеранг" та інші книжки з українською тематикою.

Урочисті святкування з багатогранною мистецькою прогарою заплянoвано відбути в дні 9 лютого в залі св. Иосафата при Кенмор і Юніон Булеварді в Бетлегемі, Па. Святочну промову на святі виголосить проф. Б. Глинський. У мистецькій частині свята приймають участь: Ансамбль Бандуристок з Бавнд Бруку й танцювальний гурток „Волошки" з Філядельфії.

Посадник Джерзі Сити проголосив „День Української Незалежности"

Під час церемонії підписання проклямації Дня Української Незалежности в Сити Голл в Джерзі Сити, Н. Дж. Заступник посадника міста Джером Лазарус передає речникові української делеґації Володимирові Біликові підписану проклямацію Дня Української Незалежности.

Джерзі Сиіі, Н. Дж. — Тут в понеділок, 20-го січня ц. р., в присутності представників українських організацій, екзекутивних урядників УНСоюзу, приміщення якого знаходяться недалеко від міської ратуші, та редакції „Свободи" відбулась церемонія підписання проклямації „Українського Дня" з нагоди Свята Державности, що припадає 22-го січня. Заступник посадника Джером Лазарус, у неприявності посадника Павла Джордана, який знаходився в тому дні поза містом у службовій поїздці, підписав проклямацію і зарядив, щоб в дні 22-го січня побіч американського зоряного прапору, вивісити також український національний синьо-жовтий прапор у пошану Дня Української Незалежности.

В делеґації, яка приглядалась церемонії підписання, брали участь: головний секретар УНС Володимир Сохан, головний касир мґр Уляна Дячук, головний організатор Степан Гавриш, Франц Колодій, представник „Самопомочі", інж. Іван Кравчук — 12-го Відділу ООЧСУ, Антін Шубак — Осередку СУМА, п-ні Параскевія Шеремета — СУА, п-ні Неоніля Сохан — Школа Українознавства, адв. Роберт Челок, Михайло Вархол, Олег Влагідка, пластун Рома і Юрій Сохан та чотири редактори „Свободи" — Зенон Снилик, Ігор Длябога, Людмила Волянська і Володимир Левенець.

Представники українських товариств і молодечих організацій будуть приявними також на церемонії піднесення українського прапору в середу, 22-го січня.

Святочна Академія в Джерзі Ситі відбудеться в неділю, 26-го січня ц. р. о год. 4-ій по полудні в Українському Народному Домі.

В програмі беруть участь: проф. д-р Константин Савчук — святочна доповідь. „Жайворонки" — дівочий хор Осередку СУМА в Ню Йорку під диригентурою інж. Романа Степаняка, музичний супровід: Хризанта Зубрицька-Янґ. Танцювальний гурток при Українському Народному Домі в Джерзі Сиіі під керівництвом О. Ґензи. Рецитація — Євгенія Рубчак-Єнсен. „Дні прові Хвилі" — тріо при гітарі: Ліда Гаврилюк, Еріка Надір і Роберт Надір. Пласт і СУМА — відчитання проклямації „Українським Днем'. Учні Школи Українознавства — деклямації.

Того ж дня о годині 10-ій ранку торжественна Служба Божа в українській католицькій церкві в намірені українського народу.

РЕНАТА БАБАК, НЕДАВНЯ ЗІРКА ЛЬВІВСЬКОГО І БОЛЬШОГО ТЕАТРІВ, ВИСТУПИТЬ В ПРОГРАМІ СВЯТА УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Як уже інкоротко формовано, в програмі Свята Української Незалежности, яке відбудеться тут в найближчу неділю, 26 січня, о год. 4-ій по полудні в залі Джулія Річман Гайскул при 67-ій вулиці (між Першою і Другою евенями) виступить вперше в Ню Йорку ще недавня зірка Львівського і Большого театрів Рената Бабак, яка недавно, скориставши з концертового турне в Італії, вибрала волю та залишилася у вільному світі.

Рената Бабак

Рената Бабак уроджена в Києві. В 1961 р. вона закінчила Ленінградську консерваторію і після того розпочала свої виступи у Львівському оперному театрі, де вона особливо відзначилась в операх „Князь Ігор", „Кавалерія Рустікана", „Джаконда" та інші. В 1964 р. в часі конкурсу, що його проводив Большой театр в Москві, та до якого допущено 164-х найкращих солістів, Рената Бабак здобла перше місце (до речі одиноке) та переїхала працювати в Москві, де у головних ролях виступала в численних операх. Згідно з оцінкою багатьох рецензентів, співачка володіє „прекрасним, сильним голосом, співає емоціонально і переконуючо, в неї прекрасна дикція".

Слідуюча конференція ВАКЛ відбудеться у Бразилії

Мюнхен (Пресове Бюро АБН). — Для підготови Міжнародної Конференції Світової Антикомуністичної Ліґи (ВАКЛ), яка має відбутися 1975р. у Бразилії, відбулося в грудні 1974 засідання Екзекутиви ВАКЛ. На порядку нарад, крім підготови Конференції, були ще справи: прийняття нових членів і проєкт зміни Хартії ВАКЛ. При тому продискутовано міжнародну політичну ситуацію в світі, намічено у зв'язку з цим дальший плян праці й видано спільний комунікат, який розіслано до урядів і преси вільного світу.

Членами Екзекутиви ВАКЛ є представники районів світу, як Північна та Латинська Америка, Европа й т.д. Членом Екзекутиви від усіх поневолених народів є Ярослав Стецько, як голова АБН. Проте, з огляду на невідкладні справи на північному континенті, делеґовано на це засідання п-і мґр Славу Стецько, керівника Пресового Бюра АБН.

Сесіями засідання проводив Президент ВАКЛ, американець д-р Фред Шлафлі, який у своєму слові згадав про заходи у през. Форда перед його поїздкою до Владивостоку — у справі звільнення Валентина Мороза. Огляд міжнародної ситуації подав д-р Ку Ченґ-канґ, представник Національного Китаю. Звіт з діяльности Екзекутиви здав генеральний секретар, корецць, проф. д-р Ву Джі Сунґ. Окрему увагу присвячено бюджетові ВАКЛ та бюджетові Конференції в Ріо.

Після дискусії над реченцем і місцем Конференції, рішено влаштувати її в Ріо де Жанейро в днях від 21 - 25 квітня ц.р. Рівночасно, в цих же днях проходитиме Конференція Молоді ВАКЛ, а її пленарна сесія буде 22 квітня. Перед Конференцією відбудуться засідання Екзекутиви ВАКЛ та Ради Народів ВАКЛ. У програмі самої конференції передбачені чотири головні промови, один панель і звіти з районів: Азії, Близького Сходу, Африки, Европи, Латинської Америки, Північної Америки, Поневолених Народів і Молоді ВАКЛ.

Прохання про прийняття у повноправні члени ВАКЛ внесли: Камбоджа, хорвати, Міжнародне Т-во для збереження Родини, Традиції і Приватної власности. Їхні прохання розглядатиме впродовж трьох місяців окрема комісія. У зв'язку з напливом нових членів та розширенням ВАКЛ південноамериканці внесли пропозицію про зміну Хартії ВАКЛ у тому напрямі, щоб у Президію ВАКЛ могло увійти більше представників, бо, напр., досі вся Південна Америка має тільки одного представника. Зміну Хартії розглядатиме наступне засідання, що відбудеться 22-го квітня ц.р. у Ріо.

Комунікат ВАКЛ м.ін. закликає уряди вільних народів і публічну опінію: засудити всякі форми концтаборів примусової праці і ганебну практику замикання борців за людські й національні права до божевілень; робити заходи для звільнення Валентина Мороза; вимагати відкликання совєтсько-московських окупаційних військ з окупованих країн, включно з поневоленими країнами в СССР.

На прийнятті, яке попередило засідання Екзекутиви ВАКЛ, промовляли: голова підготовчого комітету д-р Карльо - Філіо Барбієрі, президент ВАКЛ д-р Фред Шлафлі, почесний голова ВАКЛ д-р Ку Ченґ - канґ і представник АБН. Надання слова пані Славі Стецько було виявом окремої симпатії для України і всіх поневолених народів, бо багато інших представників державних народів такої нагоди не мали.

Туреччина перестерігає Америку

Анкара. — Міністер оборони Туреччини Ілгамі Санкар перестеріг американський уряд, що у випадку цілковитого здержання військової допомоги для Туреччини будуть вжиті відплатні заходи у відношенні до американських військових баз, розташованих на турецькій території. „Туреччина і ЗСА знаходяться під теперішню пору на приятельській стопі і є аліянтами в НАТО" — заявив міністер Санкар, кажучи, що немає потреби цієї дружби руйнувати. Як відомо, скорочення американської військової допомоги для Туреччини вимагає Конґрес у зв'язку з тим, що Туреччина вживала цю зброю в часі висадки на Кипрі.

НІНА СТРОКАТА, МІКРОБІОЛОГИ І СОВЄТСЬКА ЦЕНЗУРА

Вашинґтон (УІС „Смолоскип"). — Д-р Андрій Зварун, активний член американської Асоціяції Мікробіологів і групи „Мікробіологи в обороні Ніни Строкатої", заініціював рік тому висилку листів і карток до Ніни Строкатої. На оголошення в цій справі, яке появилося в лютому 1974 р. в журналі „Вісті АСМ", відгукнулося понад двісті мікробіологів з різних країн світу, а найбільше зі ЗСА і Канади. Всі вони вислали Ніні Строкатій лист або картку-привіт. Картки були вислані протягом трьох місяців — в лютому, березні і квітні 1974 р. Всі вони попали в дивовижний світ совєтської цензури, а вістка про цю акцію моральної підтримки скоро поширилася в кругах руху опору в Україні і в російських дисидентських колах в Москві. Як виявилось згодом, самі московські цензори проговорилися серед своїх знайомих і це стало сенсацією, бо вперше до професіоналіста - політв'язня в СССР писала така велика кількість чужих вчених. Багато карток і листів вислано рекомендовано, з доманганням потвердження одержання. З тих понад двісті карток і листів частина повернулася з Москви з дописокою „Ретур, адреса неточна" (хоч адреса була точна). Частина листів опинилася якимсь містерійним способом у Мордовії, в Барашеві, де перебуває Н. Строката. Ані одної посвідки одержання не підписала сама Ніна Строката, але це за неї зробив цензор. Картoчки „ретурн ресіт", які повернулися з Мордовії до мікробіологів на Заході, мають виразний підпис „цензор", хоч прізвище цензора тяжко розшифрувати.

Для прикладу наведемо кілька зразків, що писали чужинці - мікробіологи до Ніни Строкатої у Мордовії:

„Дорога Пані Строката, в періоді історії, коли повна надії людина різних політичних переконань, рас і національностей змагає до спільної мети, дальше Ваше ув'язнення є кроком назад до середньовіччя. В дусі „детанту", знайте, що багато людей працює для Вашого звільнення, що було б першим кроком до гуманности між народами. К. С."

„Дорога Ніна Строката, я підтримую Вашу справу. Відповідальні люди у вільному світі працюють для Вас. Голову догори! Перед Вами світлі дні. Д-р Д. А."

„Дорога Пані Строката, я знаю Ваші труднощі і подивляю Вашу мужність. Я довідався з певних джерел, що медична опіка, якою займається медсестра Єгорова, є вживана в немедичний спосіб. Найкращі побажання і Вашому чоловікові. Л. Г."

„Дорога Подруго! Про Вас, про Вашу славну медсестру, і про мордовські ліси знає цілий світ. Американські мікробіологи подивляють Вас і Вашого чоловіка. Ціла справа тепер в Об'єднаних Націях. З великою пошаною, д-р З. А."

„Дорога Ніна, я є відповідальний за створення медичних інструментів, які виховують і зберігають людство. Можливо, колись я зможу створити ворота для правди і свободу для всіх ув'язнених людей. Чи може бути це наріжним каменем? Хай мир буде з Тобою, А. деФ."

Згідно з найновішими вістками Н. Строката є серйозно хвора. Її часто возять на оглядини до спеціяльної лічниці в Ростові на Дону. Вістка про працю мікробіологів у її обороні дійшла ще минулого року до неї і до її подруг у мордовських концлагерах.

У київському видавництві „Дніпро" надруковано факсимільне видання „Кобзаря"

Київ. — Совєтська преса відмічує, що у видавництві „Дніпро" в кінці 1974 р. перевидано факсимільне видання Шевченківського „Кобзаря" з 1840 року. Преса відмічує, що „художник Володимир Юрчишин і художній редактор Василь Кононенко розв'язали проблему обкладинки книги. Оскільки точного опису обкладинки видання „Кобзаря" 1840 року немає (усі примірники, які дійшли до нашого часу не мають обкладинок), то художники „одягнули" книгу так, що створюється враження, ніби вона побувала в палітурній майстерні. І це ще більше підкреслює реліквійність, раритетність цього видання". Автор замітки В. Булавко розказує, що „До цього часу факсимільні видання „Кобзаря" 1840 року видавались двічі. Перший раз у 1914 році у Львові, накладом Наукового Товариства імени Шевченка. І друге — 1962 році АН УРСР. Слід до цього додати, пише Булавко, що факсимільне видання „Кобзаря" супроводжується брошурою В. С. Бородіна, з якої читач довідується про історію першого видання „Кобзаря".

ПОСИЛЮЄТЬСЯ СІЧНЕВА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ

Джерзі Сиіі. — З Організаційного Відділу УНС інформують, що січнева організаційна кампанія, яка повинна бути стимулом до здобуття цього року 5.000 нових членів, забезпечених на 12 мільйонів долярів, є в повному розгарі і з кожним днем посилюється. Всі 30 Союзових Округ повідомлено спеціяльним обіжником про призначені для них річні квоти, поділені на 12 місяців року. Тепер Управи Окружних Комітетів, головно голови Округ, ввійшовши в контакт з поодинокими Відділами, докладають всіх зусиль, щоби виконати першу січневу квоту якнайкраще, бо цей перший місяць року повинен бути стимулом цілорічної організаційної кампанії.

Цей рік, а головно січень, ще тим важні, що Відділи та поодинокі особи, які здобудуть членів в січні і опісля здобуватимуть бодай по одному членові кожного місяця, будуть управлені до спеціяльних нагород.

По день 20 січня ц. м. вже 55 відділових урядовців переслали до Головної Канцелярії 85 перших аплікацій нових членів цього року. Тому, що більшість аплікацій канцелярія одержує під кінець місяця, є всі вигляди, що около 300 Відділів пришлють на час аплікації нових членів і тим самим закваліфікують себе до акції за здобуття спеціяльних нагород.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Побажана ініціятива

Головними первнями кожної вільної системи є приватна ініціятива та вільна конкуренція. На цих бо засадах полягає концепція „влади народу, через народ і для народу" В історії повно прикладів спасенної вартости власне такої приватної ініціятиви поодиноких громадян чи громад, які своєю оригінальністю і живучістю мали часто вирішальний вплив на ріст і розвиток нації.

З тим більшим жалем приходиться ствердити, що в нас, в нашій американсько - українській громаді, така приватна ініціятива досить недомагає. В більшості випадків ми чомусь очікуємо інструкцій і напрямних „згори", від якоїсь вищої інстанції, забуваючи, що там також є тільки люди, які часто перевантажені всілякими зайняттями і прямо не мають можливостей думати за всіх і про все. Проводи всіх наших установ є виборні власне на засаді „з народу, через нарід і для народу" й вони повинні виконувати нашу волю. Але ж як їм це робити, як ми своєї волі не виявляємо, щонайменше не виявляємо її конструктивно нашою ініціятивою.

В теперішній ситуації насувається в цій справі конкретний приклад з підготовою нашої участи у відзначуванні 200-річчя Америки. Як відомо, в нас існує вже тимчасовий Український Крайовий Комітет 200-річчя Американської Незалежности, що складається з обмеженої кількости осіб та який пробив уже деяку підготовчу працю як у зв'язках з відповідними всеамериканськими установами, так і в загальній ще радше орієнтаційній перевірці та організації наших власних можливостей. Проте, цей чи майбутній постійний Комітет може думати і підготовляти одну чи кілька центральних імпрез, але про нашу загальну участь в загальних святкуваннях повинні думати та діяти на місцях наші громади, виявляючи власну ініціятиву. Ряд наших громад, як Філядельфія, Клівленд та інші про це вже подумали, але більшість наших громад все ще чекають, хоча часу вже менше ніж мало.

Навіть в останніх часах ми були свідками направду великого і корисного значення „приватної ініціятиви" в нашій суспільно - громадській активності. З такої, можна б сказати, „приватної ініціятиви" маємо сьогодні Гарвардський Центр Українських Студій, а подібна „приватна ініціятива" за спонукою наших центральних репрезентацій причинилася до того, що акцію в обороні Валентина Мороза та інших ув'язнених в совєтській тюрмі народів українців пощастило розгорнути на найширшу міжнародну скалю.

Ми залюбки повторюємо слова Поета: „Кожний думай, що на тобі мільйонів стан стоїть!" Так, на кожному з нас „мільйонів стан стоїть" і, про це кожний з нас повинен думати і в тій справі щось робити. Відповідна ініціятива так „згори", як і на місцях в цьому дуже побажана.

Зміни в Китаї

Десять років проминуло, заки на верхах комуністичного Олімпу в Китаї досягнуто „погодження" у такій мірі, що міг врешті відбути свою першу сесію Народний Конгрес і могла бути переведена в життя деяка перебудова політично - державної структури Китайської Народної Республіки. Очевидно, така ситуація можлива тільки у державах тоталітарного типу, де не народ рішає про свою долю, а кліка партійних олігархів вирішує всі справи державного, політичного, соціяльного, культурного й економічного порядку.

Відбутий Народний Конґрес виявив, що в Китаї владу у своїх руках остаточно закріпив Чжоу Ен-лай, який цим разом навіть затьмив самого Мао Тсе-тунґа, голову ЦК Китайської компартії. Мало того, Мао вперше не був присутній на такому зібранні, а прізвище його не знайшло навіть місця в опублікованих документах. Чи це сталося у погодженні з ним, чи у висліді внутрішньопартійної розгри, його можливості стали так обмежені і його вплив змалів у такій великій мірі — важко будь-що сказати, але є фактом, що не Мао, а Чжоу має у руках владу.

Особливо цікавим документом є нова китайська конституція, в якій віддзеркалюється нова політична дійсність в Китаї. Ліквідація посту голови держави, як це було до того часу, скріплює і так сильну позицію прем'єра Чжоу Ен-лая. Це правда, що в конституції формально зафіксовано домінантну ролю компартії, мовляв, „Комуністична партія Китаю є ядром керівництва усього китайського народу" і що „робітнича кляса виконує провід над державою через свій аванґард, Комуністичну партію", а в країні зобов'язує політична філософія „Маркса - Леніна - думки Мао", то на сучасному етапі сама партія є тільки знаряддям в руках Чжоу Ен-лая і його кліки. На це виразно вказує факт, що при згадці про „голову Центрального комітету Комуністичної партії Китаю" цілком поминено прізвище Мао Тсе-тунґа, хоч в попередніх документах його згадувано.

Конституція визначає права і обов'язки громадян Китаю, стверджуючи, що „основним правом і обов'язком громадян є підтримувати провід Комуністичної партії Китаю, підтримувати соціялістичну систему і повинуватися конституції і законам Народної Республіки Китаю". Окремо, правда, говориться про різні „свободи" і „права" для громадян, включно з правом на страйк, але всі ці „свободи" в обличчі вимоги безумовного послуху керівництву Компартії не мають практично ніякого значення, подібно, як це є в інших комуністичних державах, зокрема в СССР.

Враховуючи вік членів теперішнього проводу Китаю, треба, однак, вважати всі ці політичні зміни переходовими. Боротьба за те, хто має бути при владі в Китаю, буде продовжуватися.

Відбувся пленум ЦК КП України

Київ. — „Радянська Україна" з 15 січня поінформувала, що тут 14 січня відбувся пленум Центрального комітету Комуністичної партії України. На порядку дня пленуму було питання „Про підсумки грудневого (1974 р.) пленуму ЦК КПРС і завдання партійних організаій республіки". В пленумі взяли участь перші і другі секретарі обкомів партії, голови облвиконкомів, міністри УССР, керівники деяких республіканських відомств та організацій, завідуючі відділами ЦК компартії України, які не входять до ЦК КП України. З доповіддю,а відтак з заключним словом на пленумі виступав перший секретар ЦК компартії України В. Щербицький. Пленум прийняв „постанови", а також перевів з кандидатів в члени компартії України завідуючого відділом пропаґанди і агітації ЦК Ю. Н. Єльченка.

З НАГОДИ МІЖНАРОДНОГО РОКУ ЖІНКИ

НЕ ПЛАЧ, УКРАЇНСЬКА РАХИЛЕ...

Написала Любов Коленська

На українському обрії вимжається самітня тополя. Вона височіє, задивлена в небо, оподаль інших дерев і начебто на сторожі... Ця тополя — усіблення жінки в Україні, бо й хто ж як не вона стоїть на сторожі свого родинного гнізда, своїх дітей, із незавершеними мріями і глибоко затаєними баЖаннями перед проникливим оком поліційної влади. Її існування притуплене, придавлене і пригашене недовір'ям часто навіть до друзів — в боязні перед доноцицтвом, в боязні іноді перед собою...

Яке життя жінки в Україні, яка мусіла відректися родинного щастя і віддати в руки ворогів своїх найближчих? І постають наново вічноживі Стефаникові слова з його новелі „Сини": „Ти дала (Мати Божа — Л.К.) Сина одного, а я двох"... Хто знає, скільки науковців, літераторів, мистців, учителів, робітників і селян пішли в останніх роках на муки? Одних уже немає між живими, інші караються по в'язницях, концтаборах, психіятричних тюрмах, на засланні... І насуваються фраґменти з повісти Тодося Осьмачки „Ротонда душогубців", де описано це життя під совєтською владою, згадується перебування самого автора повісти в Київській божевільні, де мусів він переховуватись від чекістів. У божевільні перебуває тепер Леонід Плющ, а з жінок Любов Настусенко, яку приміщено спершу у спеціяльний відділ божевільні в Коломиї, а потім в Харкові, де вона жалілась, що справді може збожеволіти. До неї навідувалась її сестра, але їй пригрозили, щоб краще туди не заходила, бо і її може чекати така ж доля...

Коли вглянутись у життя навіть тих жінок, що ніколи не брали участи в будь-якому спротиві, — то яке ж воно гнітюче - сіре і безвиглядне! Вичікування у довгих чергах за хлібом насущним, виснажлива праця за фабричним станком, при будівлі шляхів і домів. А треба ще дитину провести до школи і звідтіля її забрати. І це ж настачити часу, щоб створити вдома затишок, поговорити з дітьми, знайти принаймні хвилину для себе самої, щоб пожуритися. Куди заподілася в українському селі родинна ідилія, так чудово зображена у Шевченковім вірші „Садок вишневий коло хати"! А це ж було в часах кріпаччини! Одначе ті часи меркнуть у порівнянні з сучасною кріпаччиною, бо тепер жінка в колгоспі — головне тягло, на неї спадає найтяжча праця.

Головний приціл партії — це виховувати дітей і молодь в комуністично - марксистському світогляді, це так їх зіндоктринізувати, щоб не залишилось і сліду національних почуттів, це — знищення віри в Бога.

В Україні майже виключений вплив родини на виховування дітей. Вже в початковій школі слідкують за дітьми і при найменшому прояві „індивідуальних відхилень" — кличуть батьків і — погрожують... І виростає молодь, як собі бажає партія, насичена ідеологією, що їй вкладають в голови всілякі комсорги. Хібащо бабуні вдасться потайки навчити дитину молитву або переказати їй, як і чим жили колись її предки. Іноді й деякі матері позбуваються страху — „бо ж все одно прийдеться пропадати", як тепер кажуть в Україні люди, доведені до розпачу — і впоюють своїм дітям ті ідеї, що їм передали їхні матері. Інколи допомагає книжка, захована на горищі, кинене ніби мимохідь слово подруги чи друга. — І згодом це все в'яжеться в цілість, і виростає молодь не такою, якою хоче бачити її партія.

Нині в Україні, як у часах Козаччини, знову народжуються герої і героїні, пригадаймо Святослава Караванського і його дружину Ніну Строкату — Караванську, яка відважно стала поруч нього в його обороні. Її здібного мікробіолога, викинено з Одеського Медичного інституту за „негідну поведінку". Переслідування ніби припинилось, коли вона взяла активну участь в ліквідації пошести холери. Проте, від 1971-го року напади на неї посилились, бо вона обстоювала своє моральне право захищати чоловіка. Не мавши змоги знайти працю, Ніна виїхала до Нальчика, на Кавказ, де її заарештовано й засуджено на заслання. Так само карають в Україні за „провини" їхніх чоловіків Раїсу Мороз, Тетяну Плющ-Житникову і багатьох інших знаних і незнаних героїнь

А як з тисячолітньою українською культурою? Твори клясиків підфальшовують і достосовують до комуністичного „вчення", а сучасників намагаються втримувати „на припоні". Музика пересичена пеанами партії, Ленінові та іншим большевицьким верховодам. Це саме з театром. В журналі „Жовтень" час від часу звучать загрозливі нотки перестороги з приводу того, що літературна і мистецька молодь прямує до абстрактів, до шліфування форми, не проявляючи „полум'яної любови" до своєї „соціялістичної вітчизни", вириваючись з кайданів соцреалізму.

Проте, не зважаючи на терор і переслідування, з початку 60-их років, в період „відлиги", прагнучи до вільного себевияву, виступила група молодих поетів і письменників. Організувались ансамблі хорів таких, як „Дніпро" і „Гомін". По містах і селах поширились приватні товариства охорони історичних пам'яток. Але їх по часі розв'язано, членів їхніх переслідувано або заарештовано, поміж ними багато жінок. Відомо, яка доля спіткала мисткиню Аллу Горську, коли вона у 1964-му році, враз з мистцями Людмилою Семикиною, Панасом Заливахою і Галиною Севрук, виготовили Шевченківський вітраж у вестибюлі Київського університету. На вітражі зображений був гнівний Шевченко, що однією рукою пригортав покривджену Жінку - Україну, а в другій, високо піднесеній, тримав книгу. На вітражі були слова: „Возвеличу о-тих малих рабів німих! Я на сторожі коло їх поставлю слово". Вітраж брутально знищено, а Аллу Горську і Людмилу Семикіну виключено зі Спілки художників України. І від того часу Аллу Горську переслідували аж до її смерти: 28-го листопада 1970 року її замордовано у Василькові, біля Києва.

Однією із найважчих і найменше оплачуваних професій в Україні — це професія вчительки, якій, коли вона свідома українка, треба великої обережности, щоб принаймні часами сказати своїм учням слово правди про Україну, щоб пригорщею то тут, то там кинених слів боротьби з русифікацією. Якщо вчительки стараються защепити молоді любов до української мови — навіть під час перерви треба говорити по-російськи — спершу вони дістають догану, а потім звільняють їх з праці. І як сполучити українській учительці щирість із лицемірством, коли й сьогодні в країні „соціялістичного гуманізму" вшановують пам'ять „Павліка" Морозова, що віддав чекістам на смерть свого рідного батька!

А скільки українських жінок поневіряється на засланні, на совєтській каторзі?! Одарку Гусяк і Галину Дідик ще у 1950 р. засуджено на 25 років важкої праці, Ірину Стасів - Калинець, гімназійну вчительку і письменницю, засуджено у 1972 році на 6 років важкої праці у таборах і три роки заслання, Ірину Сеник — учительку в 1946 р. — на 10 років, вона цей речинець відбула, а потім в 1973 р. її знову заслано на 6 років, Степанію Шабатуру, учительку мистецтва, в 1972-му році засуджено на 5 років важкої праці і 3 роки заслання, Пальчак Марію у 1960-му році на 15 років ув'язнення, Надію Світличну — Шумук, філолога, у 1973 р. — на 4 роки, Галину Саливончик у 1969-му році — на 13 років ув'язнення і на 5 років заслання. Стан здоров'я Степанії Шабатури та Ірини Стасів - Калинець загрожений, вони на грані смерти. А це ще далеко не ввесь список жінок, що поневіряються на засланні, переважно у тюрмах і таборах Мордовії.

Є в Україні ще одна категорія жінок - страдниць, що як колись Ігоря з неволі Я-

(Закінчення на стор. 6-ій)

І. Вовчук

В ШТУРМІ ВИРІШАЛЬНОГО РОКУ

ІУ

Ведучи „совєтський народ на штурм завдань вирішального року п'ятирічки", всевладний ЦК партії, жерці його наголосили небезпеку національної гордости, патріотизму і місництва, протиставляючи реальним національним виявам всенаціональну гордість — нову абстракцію. Справді, чи може бути якась всенаціональна гордість у білорусів, узбеків, литовців, грузинів, українців, росіян, вірмен і інших націй, включених в СССР? Борючись з виявами націоналізму, кремлівські догматики взялися насаджувати всенаціональну гордість, щоб витіснити природні почуття національної гордости.

Новим у цій боротьбі, на її брежнєвському закруті, з'явився родич націоналізму — „місництво", про яке часто згадує преса московського царства. Сам генеральний секретар ЦК не раз закликав партію боротись з „небезпечним родичем націоналізму", як назвав він місництво. Грудневий пленум ЦК, ведучи партію на штурм у 1975 році, не поминув небезпеки місництва. Як виглядає з вісток московської преси, місницьке коло ширшає. З поодиноких проявів, як було три роки тому, воно стає небезпечним соціяльним явищем, перекидаючись з культурного відтинку, де найгостріша боротьба проти політики єдинодержавства, на господарсько - е к о н омічне життя.

Поодинокі керівні сили з місцевої партійної знаті під впливом „націоналістичних пересудів" і цілого національного клімату втрачають партійні критерії московського централізму, виявляючи децентралістичні нахили. Місництво — явище московське. В ХУ-ХУП століттях ним окреслювано суворy ієрархію в правах боярства на державні становища і привілеї. В ХУП столітті, з посиленням централізму місництво ставало перешкодою державному централізмові і було ліквідовано царським указом 1682 року.

V

Проголошенням міту про нову історичну спільність — „совєтський народ" володарі Кремля не послабили почуття національної гордости у неросійських націй в імперському комплексі. Узмістовнюючи ту абстракцію, жерці большевицької ідеології створили нову абстракцію — міт про загальнонаціональну гордість совєтського народа, щоб поборювати національного духа, виплеканого націями на протязі віків.

Подивугідною працею в боротьбі українські люди, подібно й інші нації, творили свою національну культуру, найвищу духову реальність з її етичними засадами, релігійними віруваннями, правовими, філософськими і соціяльними нормами, традиціями і звичаями. Все те пройнялося леґендарною вічністю, розкорінилося в національному житті і стало національною природою українських людей — національною гордістю.

Національна гордість разом з патріотизмом несумісна з будь - якою формою тиранії здичавілих від сваволі догматиків большевицького царства СССР з його зрілим соціялізмом, „в створенні, зміцненні і розвиткові якого відіграв свою ролю перш за все великий російський народ і всі нації і народності", — т в е р д ить „Правда", пропаґуючи „всенаціональну гордість совєтських людей" для націй, силою включених в імперський комплекс.

Заперечуючи с и с т ему большевицького великодержавства, люди з почуттям національної гордости і патріотизму ведуть боротьбу за людську гідність проти неключимого рабства системи т. зв. зрілого соціялізму, в якій брутальним натиском і сваволею большевицькі догматики намагаються людську особистість заступити людиною-функцією з штучною „всенаціональною" гордістю совєтського народу.

На ювілейних урочистостях 50-річчя створення СССР Л. Брежнєв, закликаючи партію до посилення боротьби з націоналізмом і місництвом, заявив, що „Ми можемо з усіма підставами говорити про ширше розуміння, про ширше почуття всього нашого народу — про з а г альнонаціональну гордість совєтського народу". І від того пішло посилене помпування загальнонаціональної гордости совєтському народові. Здійснюється його за ленінською засадою, висловленою в статті „Національна гордість великоросів", надрукованій в журналі „Соціял-демократ" в 1914 році. Ще тоді формотворець большевицького імперського комплексу наголосив, що будова соціялізму російським пролетаріятом збігається з національними інтересами всіх великоросів. За тим принципом, що став догмою, відбудовано і тримається большевицьку імперію. Піднімаючи населення на штурм плянів п'ятирічки в 1975 році, партії велено в тому штурмі насаджувати совєтську „всенаціональну" гордість замість національної. За цією політичною настановою готується партію до 25-го з'їзду КПСС...

В перші роки владування, утверджуючи д и к татуру партії, большевики запевняли, що з побудовою соціялізму, як кінчиться клясова боротьба в країні, закономірно зменшиться роля партії, зникне диктатура. А здійснювали іншу закономірність — навиворіт. В будові т. зв. соціялізму з року на рік посилювано ролю партії, „передового загону" народу, в житті країни. За зрілого соціялізму, за брежнєвського закруту в політиці єдинодержавства, партія з „передового загону" стала „розумом, совістю і честю" совєтського народу. А за найновішим окресленням В. Степанова в „Правді" партія „зосереджує в собі його енергію і колективний розум: в ній втілено все найкраще і передове, що є в народі".

З чим же тоді залишають володарі з ЦК совєтський народ, напомповуючи його загальнонаціональною гордістю? Партія має бути всім, а народ нічим, тільки її слухняним додатком, — народом КПСС. Про це м арять в Кремлі, будуючи соціялізм московського царства з нечуваною тиранією, визиском і сваволею, хвастаючись на цілий світ своїми „проґресами". Марення фіктивне, а лиха коїться багато.

(Кінець)

ГОЛОС ЧИТАЧІВ

ПРО „ЗАГУБЛЕНУ ІНІЦІЯТИВУ"

В „Свободі" від 11 ц. м. була надрукована стаття Я. Гайваса: „Загублена ініціятива", з тезами якої навряд чи можна погодитися, зокрема коли обговорюється питання взаємин Америки з Пекіном та взагалі на далекому Сході.

В тексті є фактична помилка, мовляв: причиною невдачі Кіссінджера в Пекіні була „зустріч президента Ніксона з генеральним секретарем КПСС на границях Китаю і, властиво, на окупованій росіянами китайській території..." Ця „спірна в політиці" територія ніколи не належала Китаєві, адже до 1911 р. китайцям, себто людям ХАН, було заборонено переходити до Манджурії і далі на північ та Схід. Тільки після революції 1911 р. та усунення манджурської династії цей закон був викреслений і китайці, народ ХАН, дістав право переселення. Переселенці приходили головно з північних провінцій власного Китаю. Ну, й недогляд, бо на зустрічі у Владивостоці був президент Форд, а не Ніксон.

Адже Манджурія та сумежні землі сучасного Совєтського Союзу були на протязі тисячоліть поза великим китайським муром...

Росія дістала Амурщину та Приморщину в часі, коли правляча династія в Китаї, Манджурська або Чін, була в тяжкій ситуації упадку. Отже, претенсії Китаю-Пекіну на ті землі такі самі, як претенсії Москви на Україну, або поляків на Правобережну Україну та Галичину...

Державний департамент дуже добре орієнтується в цих справах, коли поглянути на два великі томи його видань — „Районовий підручник Китайської Народної Республіки" і подібний том про Совєтський Союз, як також атляс Департаменту оборони, надрукований перед подорожжю ще президента Ніксона до Пекіну.

І. Сит

Ню Йорк

Д-р Богдан Стебельський

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА — ДЖЕРЕЛО САМОБУТНОСТИ І СВІТОГЛЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

(10)

Не менше важливими ділянками є літературознавство, мистецтвознавство і мовознавство.

Московізація української мови поступає не лише в Україні, але, рівночасно, в країнах української діяспори. Російсько-українські словники, чи, як їх в Україні називають, „російсько-російськими", виконують у вільній українській спільноті ту ж саму службу, що в окупованій Україні. Там примусово, а тут добровільно. Часто працівники наук і преси арґументують своє рівняння на совєтські словники твердженням: „Один нарід, одна мова". Було б добре держатись цієї тези, коли б вона не вела до обмосковлення нашої мови. Залишімся українською Бачкою, як зразок для майбутніх нащадків відродити мову в Україні на чистих зразках. Чому преса обмежується до 40-ка тисяч слів у Голоскевича? Чому наша наука не випродукувала словника української мови бодай на 120 тисяч слів, як в Україні, але чистої української мови? Цей довг стоїть перед українськими мовознавцями. І це їхнє зобов'язання не лише відносно еміґрації, але й цілого народу, якому навіть букву „ґ" сконфісковано.

Довжниками перед народом є літературознавці і мистецтвознавці. Відомо, що за принципом часу „формування українського народу" йде періодизація української культури, головно її важливої галузі — української літератури. В історії української літератури в Україні всі підручники поділені на два періоди викладаного предмету: дожовтневий і післяжовтневий, тобто дореволюційний і післяреволюц і й н и й. Ця д и с п р о п о ц і я матеріялу доцільно накинена, щоб часові 50-річчя совєтської літератури протиставити в однакових вимірах місця матеріял української літератури, творений від початків формування Київської Руси. Це їм вдається під умовою, що для українців період дожовтневої літератури на 90 відсот к і в належить до релігійно-буржуазної і її офіційне літературознавство іґнорує, чи тільки коротко згадує. Це відноситься в однаковій мірі до мистецтвознавства, яке ще в більшій мірі зазнало упослідження.

Перервані традиції в українській культурі, викликані руйнуючою силою методи соціялістичного реалізму, і сепарування творчих українських сил від стильотворчих процесів мистецтв на Заході, нашарування елементів московської культури на українській, вимагає від літературознавства і мистецтвознавства, як і цілої української науки, глибоко вивчити процеси деукраїнізації культури, а рівночасно вивчення її самобутніх рис, що притаманні їй від часу її появи на арені історії.

Відомо, що московська палічка диріґента в справах культури включається навіть у народне мистецтво, в народні промисли, у фольклор. В центри народного мистецтва такі, як Косів, Космач, Опішня і Петриківка, приїздять мистецькі керівники, що дбають про те, щоб появлялися „нові традиції" в народному мистецтві, а старі, щоб „відмирали", подібно, як в мові, відмирають старі „невживані" слова, а появляються нові, наближені, або тотожні з московськими. Так уподібнюються петриківські орнаменти до московських орнаментів таких центрів, як Палех, Хохлома і Мстера. Ці орнаменти через перещеплювання в окремих центрах в Україні узагальнюються і називаються „українськими". Ця тенденція, що розвивається в напрямі „зближення народів", відбувається через близькість культур". Це зближення особливо виразною лінією проходить у ділянці української музики, яка в офіційній творчості композиторів постійно наближається до московської народної музики. Цей процес проходить у всіх т. зв. республіках. Московська мелодика і ритміка сьогодні нівелює у музиці не лише українців, грузинів, але й киргизів та узбеків, що очевидно є культурним ґеноцидом, подібно як існує мовний ґеноцид.

Беручи до уваги процес московізації в усіх ділянках культури в Україні, мусимо уважно приглядатися, чи імпорт нашої культури з України є імпортом з джерел нашого народу, чи затроєних криниць московської підмінкою.

Особлива небезпека стоїть перед середниками культурних передач, яким є преса, шкільні підручники, книгарні, мистецькі одиниці — їх репертуар, радіопередачі, ґалерії образів, музеї і т. п. Їх повинні очолювати люди освічені, що в ділянці культури розрізнятимуть хліб від скла, що глядача, слухача і читача кормитимуть поживою рідної культури, а не трутиною московської асиміляції.

У нас, у країнах української діяспори, совєт с ь к а книжка без перебору якости витискає національну, в радіопередачах совєтська музика (платівка) домінує над музикою національною, совєтська фальшивка української плахти, вишивки, кераміки, а навіть писанки, засмічує прекрасні, ще не зіпсовані, зразки мистецтва, що його зберігає спільнота в діяспорі.

Українські мистецтвознавці, літературознавці і науковці в цілому повинні створити кодекс української культури, який був би компасом для стежок культури тим усім, що прагнуть пізнати себе національно, або розвивати націонал ь н и й смак своєї культури, а головно тим усім, що прагнуть творити українську культуру в умовах діяспори.

Потрібний ряд видань з усіх ділянок української культури, що дав би її профіль, головні характерні її риси. Потрібні підручники історії української культури, автори яких дали б характеристику усіх ділянок культури, її самобутніх форм, чи це музика, чи балет, чи образотворче мистецтво, чи

(Закінчення на стор. 6-ій.)

Українські Дні в Кентакі

Вже від ранньої весни 1974 р. місто Луївілл в Кентакі почало підготову до святкувань 200-річчя існування свого стейту. Комітет, покликаний до цього діла посадником міста, включив у свою програму й етнічні групи, щоб дати їм можливість запізнати загал з їхніми духово - культурними надбаннями, тим демонструючи їхній вклад в життя країни.

Цю нагоду зуміли українці стейту Кентакі як слід використати. Українських родин у цьому стейті небагато; немає тут української церкви, школи, організацій тощо; немає й політичних угрупувань. Проте, всі ми живемо зі собою у близьких дружніх взаєминах, вдержуючи теж постійний зв'язок із загально - українським зорганізованим життям. Молодь, без винятку, говорить доброю українською мовою, національно усвідомлена, здебільша належить до Пласту і дорожить традиціями та звичаями свого народу. Сотки миль доводилося нам возити наші діти на пластові табори, зустрічі, молодечі імпрези тощо,щоб дати їм змисл своєї спільноти, та щоб не було в них сумніву, куди вони належать. А це все не легке завдання, як живеться невеличким островом серед чужого моря.

Думка зарепрезентувати українську культуру серед чужого оточення ще більше нас усіх з'єднала. На одному зі засідань нашої громади визначили ми плян праці та вибрали комітет, розділюючи обов'язки між поодиноких його членів. До нього ввійшли: мґр Ілько Цибрівський — голова, інж. Богдан Турко — діловий керманич, Ширлі Баб'як — секретар, Василь Мельничин — мистецький керівник, Оксана Мостович — референт інформації, Оля Дробоцька та Марта Турко — ділянки мистецтва і харчова, інж. Омелян Катеринюк — зв'язковий з іншими етнічними групами для співпраці. Ціле літо пройшло під знаком приготувань, засідань, контактів із мистецькими ансамблями тощо. Гостинний дім п-ва Турків в Луївіллі став місцем обміну думок та координаційним центром плянування. Немає сумніву, що найбільший тягар праці та обов'язків прийняли на себе господарі самого цього дому, посвячуючи багато часу, трудів та доброї волі для цієї справи, що й причинилися у великій мірі до нашого загального успіху.

Врешті прийшов довго очікуваний Український Тиждень міста Луїсвіллу. Дні 8-го та 9-го вересня були напрочуд соняшні, тихі й погідні. В прегарному міському центрі культури, що розташувався мальовничо над рікою Огайо, прийшла Україна в гості, привітна й барвиста, мабуть, вперше в цьому далекому місті. Українські національні прапори на та декоративні символи української землі — соняшники й маки — вітали гостей, що почали напливати з міста та стейту. За великими вікнами в просторій ясній залі видніла пишна виставка народного мистецтва: вишивки, різьба, писанки, кераміка, килими, народна ноша, ікони, книжки, картини, колекції святочних карток та інше. Гості із великою зацікавленістю розглядали наші народні скарби з зачудуванням та признанням. Запитам не було кінця. При сході на залю Марда Турко демонструвала мистецтво кераміки, Сяня Мельничин — вишивку, а студентка Ірина Мостович писанкарство, пояснюючи при цьому символіку цього прадавнього українського звичаю. Студенти Аня Мостович і Юра Лібер давали зацікавленим інформації про сучасний дисидентський рух в Україні. На одній з виставових стін висіла велика карта України. Біля неї чутно було не одну цікаву заввагу, особливо багато молоді розглядали зацікавлено наші кордони, міста, ріки, сусідів і ставили безліч питань, — реальних і конкретних, як ось: „Куди йде ваше вугілля, залізо, пшениця", „Якою мовою викладається в університетах України", „Чи є в Києві американська амбасада" і т. д. Захоплення публіки мистецькою творчістю, а зокрема писанками, було понад усі сподівання. Всі оці мистецькі експонати, це приватні колекції наших родин в Кентакі, що з любов'ю зберігають та плекають надбані скарби.

Молоді пластуни: Олег Дробоцький, Влодзьо та Богдась Цибрівські, Андрій і Марко Мостович та Володя Мойсієнко протягом двох днів керували рухом та служили інформаціями масам народу. Особливо рухливою була площа, де відбувалася концертова частина нашого свята. Квітиста й мережана наша ноша, здорові голоси, чарівні барвисті танки, злилися в один переможний гимн української душі, зачаровуючи маси глядачів. До місцевих наших виконавців відомого тенора Василя Мельничина, сопрано Оксани Мостович та мистця гітари проф. Василя Гураля, долучилися мистецькі ансамблі з Чикаґо, жіноче тріо „Незабудьки" під керівництвом Марії Плешкевич та фортепіяновим супроводом Наді Савин, хор бадуристів ОДУМ, очолений п. Люлою та танкова група ведена п-зом Л. Цепинськими. Всі вони — чудові голоси тріо, спів і гра бандуристів, як теж захоплюючі хореографічні точки — були на високо - мистецькому рівні, викликуючи признання та подив слухачів та глядачів. Місцева критика високо оцінила мистецьку вартість виконавців, приділяючи особливу увагу молодим танцюристам, техніці й щирості їхньої інтерпретації та красі українського народного танку. Наша громада щиро зобов'язана всім артистам з Чикаґо за їхню участь, вони багато додали до успіху нашого Фестивалю.

Успішно виконала свою ролю заповідача програми Ширлі Баб'як. Вона, між іншим, теж зорганізувала серед місцевої студентської молоді групу танцюристів, що вивчили деякі наші народні танки, виконуючи їх вже після закінчення офіційної програми. Студентки Леся і Ліда Гурко допомагали теж чимало в поодиноких секторах імпрези біля мікрофону на сцені, при виставці тощо.

До цілості нашого свята належала ще одна ділянка побуту, а саме українські страви, наші традиційні страви, вареники, голубці, борщ, печиво. Хоча мали ми їх значну кількість, проте все розійшлося передбачено, тобто ще один доказ, що наша імпреза в усіх її аспектах була таки успішною.

В чому ж вартість таких імпрез Щоб на це питання відповісти, слід застановитися, хто, з яких прошарків, та яке число людей відвідали наші українські дні в Луївіллі. Немає найменшого сумніву, що між отими масами відвідувачів, а було їх біля 60 тисяч, багато прийшло для розваги, чи з цікавости. Більшість з них не заінтересована особливо етнічними групами, чи загалом подіями поза американською. Проте й ті люди довідалися і навчилися дещо про Україну. Важливішим, одначе, є те, що між публікою було дуже багато університетських професорів, студентів, професіоналістів, федеральних та стейтових урядовців, політиків, мистців. При цій нагоді ми могли поглибити їхнє знання про Україну, а що важливіше, виправити не одну хибну інформацію про наше минуле й сучасне.

Відгуки преси та загалу про оцей український фестиваль був для нас усіх нагородою за труди. Цього літа відбулося 12 отаких етнічних показів в місті Луївіллі, одначе, ніодин з них не мав такого успіху. Голова міського комітету ствердив, що після Українського Дня, який був одним з останніх в серії етнічних святкувань, прийшло більше листів, телеграм, запитів, телефонів тощо, від громадянства, як на всі інші попередні разом.

Наша громада задумує в майбутньому влаштувати подібні фестивалі в інших університетських містах Кентакі, тобто в Лексінґтоні та Бовлінг Грін. Оля Дробоцька вже в цьому році зорганізувала мистецьку виставку, яку незвичайно тепло прийняла місцева критика Бовлінґ Ґріну.

Вкоротці почнуться більш інтенсивні святкування 200-річчя незалежности З'єднаних Стейтів Америки. Чому б не включитися ширше українській діяспорі в оті святкування, щоб при цій нагоді популяризувати та пропаґувати українську правду. В нас багато талантів — наукових, мистецьких, концертових, є ким та чим виповнити найбільш вибагливу програму. Фінансові клопотання перебирає здебільша дане місто чи стейт, так, що йде тут виключно про нашу ініціятиву та організаційну спроможність.

Д-р Леонід Мостович

Д-р Стефанія Потоцька вибрана на члена управи ССКЖО

Париж. — Визначна діячка українських католицьких товариств д-р Стефанія Потоцька була обрана на Генеральній Асамблеї Світового Союзу Католицьких Жіночих Організацій (ССКЖО), яка відбулася в Дар-Ес-Селаамі (Танзанія, Африка), повноправним членом управи на наступних чотири роки. Вона, разом із 47 членами управи, які проживають в різних країнах світу, буде працювати над ухвалами законів і напрямних праці цієї великої міжнародної організації, метою якої є пожвавлювати працю католицьких жінок для добра всього людства, зокрема змагатися за права людини і релігійну свободу та організувати католицькі апостоляти у цілому світі. Тижневик „Нова Зоря" з 19-го січня ц. р., інформуючи про це пише, що д-р Стефанія Потоцька є членом управи Ліґи Українських Католицьких Жінок, а тому, що ЛУКЖ це єдина українська католицька організація, що належить до Ради Світового Союзу Католицьких Жіночих Організацій, то вона заступатиме там всеукраїнське католицьке жіноцтво.

Спалили гіпотеку з книгарні ОДВУ в Чикаґо

Чикаґо (Степан Куропась) — 19 років тому група громадян, членів ОДВУ купила тут на Чикаґо вулиці дім на подвійній площі з двома склепами, чотирма мешканнями і гаражами за 42,500 дол. Члени тоді ще своїх грошей не мали, отже позичили в кредитівці „Самопоміч" по 1000 дол. на задаток і стали уділозцями Спілки під назвою Українська Книгарня і Друкарня.

До того дому, по ремонті приміщення, перенесено друкарню ОДВУ. Без доброї волі людей — патріотів не було б Дому і видавця журналу „Самостійна Україна".

Повних 19 років сплачувала Спілка гіпотеку до УНСоюзу і нарешті сплатила довг.

Таку важливу подію треба було відзначити якоюсь імпрезою. Директори Спілки, корпорації стейту Іллиной, щомісяця приходили на сходини і раду радили. Їх жінки нераз нарікали, де це „пропадають" їх чоловіки.

Дирекція Спілки рішила запросити дружин директорів на імпрезу спалення гіпотеки, щоби вони повірили, що труд їх чоловіків не був даремний.

Разом 22 особи директорів і їх дружин мали спільну вечерю в гарному ресторані, в окремій кімнаті. Підписаний голова Спілки, що безперервно її очолює, сірником касира Спілки Миколи Лаби на очах присутніх спалили виплачений гіпотечний документ. Звичайно, вогонь треба було залляти шампанським і червоно - бурґундським. Без промов не обійшлося. Зокрема добрі промови виголосили жінки, які на чикаґівській Україні не мусять змагатися за „ліберейшен". Вони волю давно мають і демонструвати не виходять.

І так ОДВУ, хоч кадри вимирають і доброго поповнення немає, крім політики розбудовує фінансову базу, тихесенько без гомону.

Але за спалення гіпотеки треба таки було „загомоніти".

Пожертви на фонд оборони українських політичних в'язнів

(Замість квітів на могилу сл. п. Онуфрія Максимова)

Українська Кредитова Спілка (Торонто) $ 300.00.

А. Роман О. Максимов з дітьми $ 160.00.

По $ 100.00: Осипа Максимів — Дружина; Наталка Люба і Марія Марта Максимові — Дочки; Р. О. Крайчики; Т. О. Закидальські; Філія УНО — Торонто, місто; адв. Ю. В. Данилів.

По $ 50.00: Філія УНО — Торонто, Захід; Закидальська Наталка; Івасиків Мирослав; Михайло М. Стиранки; Ст. Тучапський.

І. Д. Нагніти 40.00 дол.

По $ 30.00: Е. С. Гутовичі; А. М. Олійники; А. М. Ребрики; Філія УНО — Судбури; Р. Калужний з Родиною.

По $25.00: Р. М., І. Маркус, І. Курилів „Блюр Травел Агенція", Я. В. Зелези, Українська Стрілецька Громада — Головна Управа, Українська Стрілецька Громада — Вінніпеґ, сл.п. Зельський.

По $20.00: С. М. Антоніви, М. Б. Бігуси, О. Н. Воробець, Л. Гвоздулич, М. Дума з Родиною, Б. Я. Зорич, адв. Р. Костюк, Б. М. Крайчики, М. К. Коверко, М. В. Муха, д-р Е. Мартинюк, Я. З. А. Німиловичі, В. Прийма О. Пашинський, М. С. Сенейки.

По $15.00: В. Н. Бодукевичі, Ю. Л. Гвоздуличі, д-р М. К. Кондрацькі, П. Заразка з Родиною, В. О. Кривенюки, І. О. Матчуки, Р. Е. Паладійчуки.

По $10.00: В. Бойко, А. Бойчук, д-р В. У. Білецькі, Вереза, С. Вовк, В. Ю. Веселі, В. Гусаревич, Ю. Головата, І. Геврик, В. Думін, А. Демницький, А. Дмитрів, М. Івах, П. Ігнатко, М. О. Залеські, М. О. Зелені, В. Зобнів, Ю. Карманін, С. Е. Кривяки, Ю. Крайчик, Б. С. Кохани, В. О. Кушнірі, Ю. Я. Кушнірі, Е. Мастикаш, А. Михайловська, М. Левицька, К. Мягаль, А. Малецький, Д. Наливайко, О. В. Проць, В. Петріна, С. Профців, В. Л. Піньковський, О. Петришин, М. Процишин, М. Ромах, А. П. Рудий, А. Ройко, С. Романик, П. Стефурак, М. Сірота, А. Славич, П. Семеген, М. Сергійчук, І. М. Семчій, А. Е. Штафірні, В. Шкільник Л. Н. Шахраюки, М. Шебець, І. Шлапак, І. П. Шкільники, Р. М. Терлецькі, О. Цвик, Т. Цвик, З. Цюпка, Б. Матейко, П. О. Ясінські.

По $7.50: О. Судчак і М. Стрілецька.

По $5.00: Д. Бойко, Х. А. Враср, М. Вільчак, І. Байрак, І. В. Божики, Я. Я. Боднар, К. Бігус, Е. Вербяцька, В. Вацик, В. Вознюк, Л. Вітонюк, Л. Вахнянин, О. Ворон, Т. Ґрай, Т. Гуменюк, В. Гайдай, Т. Голота, І. Довгаль, А. Дутко, Є. Данилюк, І. Довжанський, Т. Хахула, о. Харина, Ф. Н. Лукіяновичі, І. Кавун, А. Крамар, В.Коханський, М. Калимін, І. Курман, А. Кондрацька, З. Крайчик, С. Костишин, Д. Лошньовська, М. Лека, д-р Моспанюк, І. Маланчук, Й. Морозюк, М. Морозюк, інж. Д. Михайлюк, С. Матис, Я. Маслівець, Марія Онисько, М. Похмурський, В. Пукіш, Л. Л. Павленко, К. Подільська, П. Риса, д-р С. Росоха, Д. Ріпак, В. Ситник, С. Савчук, Д. Салючок, Г. Стоділка, М. Семчій, В. Трачук, С. А. Теребуш, І. Щур, П. Шульга, М. Шкільник, М. Хархаліс, А. Фенюк, М. П. Загребельні, Ф. Цимбалюк, М. Умницький.

Меншими пожертвами 15.00 дол. Разом $2,990.00.

КАНДИДАТКИ НА КРАЛЮ І КНЯЗІВЕН УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

Як уже інформовано, цієї суботи, 25-го січня, у Філядельфії в готелі Бенджамін Франклін відбудеться великий Бенкет (о год. 6-ій вечора) та Баль (год. 9-та вечора) Української Преси, що його влаштовують спільно Фінансова Комісія Світової Федерації Українських Жіночих Організацій та Спілка Українських Журналістів Америки. Атракцією Балю буде вибір кралі та князівен української преси, на яких досі зголосилося всіх 24 кандидатки. Фотознімки та короткі інформації про 16 з них були надруковані в попередньому числі „Свободи". Сьогодні представляємо вісім дальших кандидаток:

ОЛЯ ШКАФАРОВСЬКА

—„Авангард"; 21 років; закінчила університет в Ню Йорку із ділянки торговельної адміністрації і продовжує вищі студії із українознавства при Мерсі коледжі; член СУМА, працює в організації як виховниця, членка управи та булави і вчить українські народні танки та слово і драму. Виграла численні сумівські нагороди на конкурсах слова і знання. Член ТУСМ, була співредактором газетки товариства в Йонкерсі. Абсольвентка Школи Українознавства; зацікавлення: кераміка, музика — фортепіяно, мандоліна, належить до сумівського і церковного хору, спорт — відбиванка і водне лещатарство, українські народні, сальонові і модерні танки — учениця школи Приймн — Богачевської, член танцювального ансамблю „Київ". Драма — член драматичної студії Лідії Крушельницької, декляматорка. Член Вестчестер Репертуар Театру і під сучасну пору заанґажована з турне „Пісні і Слова". Член УНСоюзу.

ІРЕНА ГАРАСИМІВ

— „Крилаті",; 18 років; закінчила середню школу і плянує продовжувати студії у торговельній школі, тепер працює як секретарка у фірмі забезпечення; член Спілки Української Молоді Америки, член ТУСМ, виховниця і член управи Осередку СУМА у Філядельфії; зацікавлення: співає в церковному і дівочому хорі, малярство—брала участь у шкільних малярських виставках, танці — вчить українських народних танків при школі св. Миколая, спорт — відбиванка.

РОКСОЛЯНА СТАСЮК

— „Квітучі Береги" журнал Стрийщини; 19 років; студентка економії в університеті Бифало Н. Й. Абсольвентка школи українознавства; член Пласту, станичний писар, член Студентської Громади, працює в допомоговій секції при місцевому Від. УККА, виховниця новацтва в Пласті; зацікавлення: співає в хорі, грає на фортепіяні, малює кераміку, була літературним редактором шкільної книги, грає відбиванку, брала участь у плавацьких змаганнях.

ІРИНА ШАРАНЕВИЧ

— „Юнак" місячник Пластового Юнацтва; 19 років; студентка зоології в Ратґерському університеті, абсольвентка Школи Українознавства і Українського Музичного Інституту (фортепіяно); член Пласту, Студентського Клюбу при Ратґерському університеті, в Пласті здобула ступінь пластунки вірлиці і є новацькою виховницею, є протоколярним секретарем Пластової Станиці в Нюарку; зацікавлення: музика, мистецтво, виховання дітвори, провадить вже другий рік дитячий садочок 28-го відділу СУА в Нюарку, Н. Дж. Член УНСоюзу.

МАРІЯ ОЛЬХОВЕЦЬКА

— „Нова Зоря"; 21 років; студіювала три роки медсестерство в Джермантавн Скул оф Нирсінґ і продовжує в Ля Сал коледжі у Філядельфії, Па.; член СУМА і ТУСМ, член хору Менор коледжу: зацікавлення: музика — гітара і скрипка. Член УНСоюзу.

ЗОРЯНА МАРІЯ САЛЯК

— „Український Журналіст"; 21 років; студентка засобів комунікації у Фордгам університеті; колишня голова Української Студентської Громади в Ню Йорку; член К-ту Оборони Політв'язнів в СССР; зацікавлення; гра на фортепіяні, пише короткі оповідання; спорт — їзда верхи, їзда на лещатах. Член УНС.

ВІРА ШЕХОВИЧ

—21 років; студентка Нюйоркського університету і Гантер коледжу в Ню Йорку, член Пласту, Української Студентської Громади і член хору „Думка", відкриє Третій з черги Баль Української Преси в ЗСА, репрезентуючи символічно підпільні видання України.

МИРОСЛАВА СТРУК

— „Екран";. 18 років; учениця Гамільтонської середньої школи в Трентоні, Н. Дж. і Школи Українознавства, закінчила виховні вишколи в Пласті; член Пласту, танцювального ансамблю „Чайка", студентського хору „Молода Україна", редактор оформлення шкільного журналу, репрезентантка кляси в шкільному уряді, член спілки Будучих учителів Америки, член шкільного драматичного гуртка, одержала першу нагороду як „Найкраща артистка в міжнаціональному конкурсі; зацікавлення; музика — спів, театр, мистецтво, поетична творчість, природознавство і життя в природі, спорт — лещатарство, танці, виховна праця в Пласті, участь в українській радіопередачі в Трентоні. Член УНСоюзу.

Буде відтворена „битва" із травня 1775-го року

Ню Йорк. — Джон Г. Пелл, голова Нюйоркської Стейтової Комісії 200-річчя Американської Незалежности, повідомив пресу, що 10-го травня ц. р. буде відтворене здобуття британського форту Тікондероґа американськими патріотами. Цей форт, який лежить 100 миль на північний-схід від міста Олбані, 10-го травня 1775-го здобула від британців допоміжна американська військова частина під назвою „Хлопці із Зеленої гори", якою командував Ітен Аллен. Аллен і 82 повстанці серед ночі човнами переплили озеро Шамплейн і змусили британський ґарнізон піддатися без битви. У відтворенні цієї першої військової акції Американської Революції на терені стейту Ню Йорк візьмуть участь тільки нащадки цих 83-ох американських повстанців, повідомив Джон Пелл, заявляючи, що досі зголосилося кількасот осіб, які документами доказали, що їхні предки брали участь в здобутті форту Тікондероґа. Але Комісія 200-річчя мусіла дуже обмежити це число, бо якщо б у відтворенні цієї події взяли участь всі добровольці, то поновне „здобуття" Форту було б більше подібне до десанту союзників в Нормандії 1944-го року, ніж до партизанської акції Ітена Аллена і його „хлопців", сказав Джон Пелл. Він додав, що здобуття Форту Тікондероґа було справді першою американською перемогою, бо хоча три тижні раніше американці в битвах коло Лексінґтону і Конкорду в стейті Масачусетс доказали, що збройно боротимуться за свою свободу, то переможцями в цих битвах вийшли британські військові частини. Таким чином здобуття форту Тікондероґа, сказав Джон Пелл, має значення не тільки для мешканців стейту Ню Йорк, а для всього американського народу. Він додав, що, нажаль, його предки не брали участи в здобутті форту Тікондероґа, бо під час Американської Революції належали до тієї групи людей, які залишилися льояльними до британської корони і були змушені тікати до Канади, звідкіля повернулися щойно в 1800-му році. Стівен Пелл, батько теперішнього голови Нюйоркської Стейтової Комісії 200-річчя Американської Незалежности, реставрував знищений форт Тікондероґа до його первісного вигляду.

Проф. Яр. Рудницький в Індії

Бомбей (ОУПС). Дня 26-го січня 1974 року, проф. Яр. Рудницький закінчив наукову подорож по Індії, відвідавши наукові заклади в столиці Делі, а там у Аґрі, Джайпурі, Бомбею й Панаджі. Крім участи у демографічній конференції в Міжнародному Центрі Індії в Делі (8. 12) він був гостем Відділу Східньо-европейських Студій Делійського університету (12-го січня) та Інституту Конституційних Студій (11-го січня), де відбув конференцію в справі правного забезпечення „обласних" мов. В Джайпурі приймали українського вченого в Колеґії Магараджі Раджастанського університету (13-го січня). В Бомбеї проф. Рудницький був спеціяльним гостем на річній конвокації місцевого університету (19-го січня); наступного дня він доповідав про навчальні методи чужих мов на конференції професорів і студентів мовного факультету Бомбейського університету. В Панаджі він відвідав Центр Післяградуаційних Студій і Наукових Дослідів (23-го грудня), а опісля Колеґію оо. Францішканів у Ґої. В часі згаданих відвідин проф. Рудницький нав'язав зв'язки з багатьма індійськими вченими, бібліотеками й науковими закладами. Він живо цікавився бібліотечними й архівними ресурсами щодо україніки й славіки в Індії та поробив відповідні заходи в справі їхнього покращення.

Подорож проф. Рудницького до Індії відбулася в співпраці з Інститутом Шастрі й Канадської Екзекутивної Служби Закордоном.

В КЛІВЛЕНДІ ПОМЕРЛА ІРИНА З КОМАРИНСЬКИХ ДОЛГА

Клівленд, Огайо. — Тут 20 січня 1975 р. померла на 80 році життя Ірина з Комаринських Долга, вдова по бл. п. судді Іванові Долгому, народжена в Бережниці біля Стрия; членкиня 240 Відділу УНСоюзу в Клівленді. Покійна осиротила синів інж. Євгена й інж. Сергія з родинами.

ДЕБЮТАНТКИ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ" 1974

ТРАДИЦІЙНІ ВЕЧЕРНИЦІ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ"

Субота, 25-го січня 1975 р. — „Ню Йорк Гілтон" Готель

Це 24-та з черги щорічна імпреза: це найкращий доказ, що Вечерниці, що їх вже у 20-их і 30-их роках нашого сторіччя переводила у Львові заснована колишніми нашими військовиками Видавнича Кооператива „Червона Калина", також тут, в Америці ввійшли вже в традицію. Відновлене в Ню Йорку Видавництво „Червона Калина" вважало за свій обов'язок уладжувати щороку велику карнавалову забаву, щоб притягати молодь, щоб давати нагоду нашій молоді перевести культурно й весело час до пізньої ночі в люксусовій атмосфері одного з найбільших готелів Ню Йорку. Це наші Вечерниці „Червоної Калини" перші завели звичай Дебютанток: коли молоді панночки неначе входять у товариське життя, взявши участь у великій карнаваловій забаві. Пані ІВАННА ГАНКЕВИЧ була організаторка і буде опікункою 13-ти Дебютанток, — сотник ЙОАХІМ ВИШНЕВЕЦЬКИЙ представить їх, а інженер ПЕТРО КРАМАРЕНКО, як аранжер, своєю активною участю заманіфестує, що співорганізатором Вечерниць „Червоної Калини" є також Курінь „Червоної Калини" Пластової Станиці у Ню Йорку. Гратиме оркестра „Амор" під дир. МИКОЛИ РОМАНЕНКА, — соліст ФРАНКО МАТЮК.

ВЕЧЕРНИЦІ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ" Є КАРНАВАЛОВОЮ ЗАБАВОЮ ПЕРЕДУСІМ МОЛОДІ! ХАЙ ЦЬОГО РОКУ ЗНОВУ ЗАЛЯ ЗАПОВНИТЬСЯ ЮНАКАМИ І ПАННОЧКАМИ! ПРИЙДУТЬ, ОЧЕВИДНО, ТЕЖ СТАРШІ, БО ВЕЧЕРНИЦІ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ" Є РЕПРЕЗЕНТАЦІЙНОЮ ІМПРЕЗОЮ!

ДЕБЮТАНТКИ 1975

Ксеня Берест
College Point, N. Y.

Мар'яна Берест
College Point, N. Y.

Варвара Біскуп
Staten Island, N. Y.

Християна Винник
Bronx, N. Y.

Ірина Ганчук
Astoria, N. Y.

Володимира Б. Гнатківська
Bayside, N. Y.

Наталія Грищук
Congers, N. Y.

Христя Герула
East Meadow, N. Y.

Оксана Дацків
Uniondale, N. Y.

Зіна Дмитрюк
Amherst, N. Y. (Buffalo)

Неля Любов Плетеницька
East Meadow, N. Y.

Марічка Сохан
Woodcliff Lake, N. Y

Уляна Оуська
Forest Hills, N. Y.

Квитки вступу можна набувати: Арка, 48 E. 7th Street, New York, E.Y. 10003, тел. (212) GR 3-3550; Еко, 145 Second Avenue, New York, N.Y. 10003, тел. (212) AL 4-0883

ТИМЧАСОВИЙ СЕКРЕТАРІЯТ у ЗСА КОНГРЕСУ УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ
ЗАПРОШЕННЯ

У неділю, 9-го лютого 1975 р.
в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ
(2 Схід, 79-та вул. в Ню Йорку, Н. Й.)

— відбудеться —

СТУДІЙНИЙ СЕМІНАР

на якому виступить відомий діяч козацького самостійницького руху

д-р Василь Глазков

з доповіддю на тему:
„ВРАЖЕННЯ ВІД ЗУСТРІЧІ З ОЛЕКСАНДРОМ СОЛЖЕНІЦИНИМ І ЙОГО ПОГЛЯДИ НА НАЦІОНАЛЬНЕ ПИТАННЯ В СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ"

Вступне слово про Шановного Доповідача і про Олександра Солженіцина скаже
Д-Р ВАСИЛЬ ГРИШКО
Після доповіді — запити й дискусія.
Початок о год. 4-ій дня

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

П'ятниця, 24-го січня 1975 р.

ВЕЧІР ПІСНІ І РОЗВАГИ

ОЛЕНА ГЕНТИШ — читає,
ІГОР РАКОВСЬКИЙ — співає,
ВОЛОДИМИР ГЕНТИШ — грає,
СТЕПАН КРИЖАНІВСЬКИЙ — заповідає і
7:30 веч. починає.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ на ЗАХІДНЮ ПЕНСИЛЬВАНІЮ

— улаштовує —

КОНЦЕРТ ГАННИ КОЛЕСНИК

(Меццо-сопрано)
СОЛІСТКИ КИЇВСЬКОЇ ОПЕРИ
Акомпаньятор: ВОЛОДИМИР РАТУШНИЙ
ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ

57-ої Річниці Української Державности
в неділю, 26 січня 1975 року

Початок година 4-та по пол.
в SOUTH HIGH SCHOOL AUDITORIUM
10th & East Carson Street Pittsburgh, Pa.

В програмі — Твори композиторів української та світової клясики, народні та сучасні пісні.

Святочне слово — Проф. І. ВОВЧУК, Голова Політичної Ради УККА.

Квитки на концерт можна набути: в Kaufmann's Головній Канцелярії УНПомочі, та в представників УККА по всіх громадах Західньої Пенсильванії.

ВСЮ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ ПРОСИТЬСЯ ДО ЧИСЕЛЬНОЇ УЧАСТИ!

ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ — ПОВІТУ НАССАВ, З ОСІДКОМ В ГЕМПСТЕДІ, Н. Й.

— влаштовує —

СВЯТКОВУ АКАДЕМІЮ

ПРИСВЯЧЕНУ ВЕЛИКИМ ПОДІЯМ

22-го Січня 1918 і 1919 років

ПРОГОЛОШЕННЯ ВІДНОВЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ТА ЗЛУКИ ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ В ОДНУ ВІЛЬНУ УКРАЇНУ.

Академія відбудеться

в неділю, 26-го січня 1975 р.
в 4-ій год. по пол.
в залі УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО ЦЕНТРУ
при 226 Юніондейл Аве., Юніондейл — Гемпстед, Н.Й.

- Святкове слово мейора міста Ойстер Бей, дост. М. Вирка
- В мистецькій частині — крім місцевих мистецьких одиниць, беруть участь бандуристи під проводом п. Р. Левицького.

Запрошуємо все наше Громадянство взяти численну участь.

Півтора мільйона робітників-чужинців втратять роботу в Німеччині

Бонн. — Німецький Федеральний уряд рішений звільнити з роботи і відправити до їхніх країн біля півтора мільйона чужинних робітників, які в „золотій добі" господарського піднесення в Німеччині приїхали були з різних европейських країн шукати заробітків.

Рішенням міністерства праці звільнити чужо-наймлених робітників, щоб відкрити місця праці для понад одного мільйона німецьких безробітних, може викликати в деяких европейських країнах невдоволення, враховуючи минуле і наставлення кол. нацистського уряду до чужинних робітників. Однак іншого виходу з ситуації і все більше зростаючого безробіття немає. Речник міністерства праці в Бонні заявив, що звільнені з роботи будуть тільки ті чужинці, які працюють в Німеччині менше як п'ять років. Всі ті понад-п'ятирічні вже користуються такими самими правами, що й німецькі робітники і їхнє звільнення вимагало б окремої ухвали уряду. Помимо заяви уряду, чужинні робітники ставляться скептично до можливостей дальшого затруднення, бо існують виразні вказівки в урядах праці давати роботу в першу чергу робітникам німецької національности.

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями та Знайомими,
що в суботу, 18-го січня 1975 року,
на 19-му році свойого життя, згинула трагічно
в автомобілевому випадку
наша Найдорожча
ДОНЕЧКА І СЕСТРА

бл. п.
СОНЯ ҐУРАЛЬ

студентка університету Montclair State College.

ПАНАХИДА — в похоронному заведенні Литвин і Литвин, Ірвінґтон, Н. Дж., в понеділок, 20-го січня 1975 року о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН — у вівторок, 21-го січня 1975 р., о год. 9:30 ранку з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

ГАЛИНА — мати
ЛУКА — батько
УЛЯНА — сестра
РОМАН і МАРКО — брати

Замість квітів проситься складати пожертви на добродійні цілі.

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що 13-го грудня 1974 р., по короткій хворобі,
упокоїлася в Бозі, на 92-му році свого
страдального життя
наша Найдорожча
МАМА, ТЕТА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.
МАРІЯ СЕНА з дому КУЧМА

Покійна народилася в Підгайцях, Україна.

ПОХОРОН відбувся 16-го грудня 1974 року в м. Добромилі, де бл. п. Марія доживала старости.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

В родинній жалобі:
сини — ЯРОСЛАВ з дружиною ЯРОСЛАВОЮ
і дітьми, внуками і правнуками
ОКСАНА та РОМАН із сином
ЛЯРИСА і ЯРОСЛАВ ВІЛЕЦЬКІ з донею
ЖДАН те РОМАН — внуки
сестрінки:
ОЛЯ ТОВПАШ з дому КУЧМА з родиною
ЯРОСЛАВА ПЕНКАЛЬСЬКА з дому
КУЧМА з родиною
МАРІЯ ТИГЛА з дому КУЧМА в Канаді
та дальша Родина в ЗСА і Канаді

Висловлюємо сердечне співчуття Вельмишановним
проф. МИКИТІ ШДРУЦЬКОМУ
і Його дружині ЛІДІЇ
у зв'язку з несподіваною смертю в Лос Анджелосі
13-го січня ц. р.

ЙОГО ЄДИНОЇ ДОНЬКИ
ОЛЬГИ

Друзі Батьків і Покійної:
ГАННЯ ПАПКОВСЬКА
ОЛЬГА й АНАТОЛІЙ ҐУДЗОВСЬКІ

Замість квітів на могилу сл. п. ОЛЬГИ, складаємо пожертви для УВАН від Г. Папковської — $10.00 і від А. Ґудзовського — $5.00.

УККА— ВІДДІЛ НЮАРК-ІРВІНҐТОН І ОКОЛИЦЯ

запрошує всю Громаду на

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ

З ПРИВОДУ РОКОВИН ПРОГОЛОШЕННЯ
Соборности і Самостійности України

яка відбудеться
в неділю, 26 січня 1975 року
о год. 4:30 по пол.
в залі Vailsburg High School
при Ivy Street в Нюарку, Н. Дж.
(біля церкви св. І. Хрестителя)

СВЯТОЧНИЙ КОМІТЕТ

ВІК ДИТИНИ МІЖ 3 І 5 РОКОМ ЖИТТЯ — ЦЕ ЧАС, КОЛИ ДИТИНА ДІСТАЄ ВСЕ, ЧИМ ВОНА БУДЕ В ДОРОСЛОМУ ВІЦІ. ЦЕЙ ЧАС ТРИВАЄ ДУЖЕ КОРОТКО — НЕ ПРОГАЙНУЙТЕ ЙОГО ДЛЯ ДОБРА ВАШОЇ РІДНОЇ ДИТИНИ!

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в неділю, 19-го січня 1975 р. на Йордан,
відійшла від нас у Вічність по довгій і тяжкій недузі,
на 68-му році життя,
наша Дорога
ДРУЖИНА, МАМА І БАБЦЯ

бл. п.
ОЛІМПІЯДА ПОДУБИНСЬКА з дому СКОРУПСЬКА

бувша директор і проф. української гімназії в Києві, у Мангаймі і Етлінгені, Німеччина, учителька школи українознавства в Маямі та суспільно-громадська діячка в Україні і на еміграції, член УНСоюзу.

ПАРАСТАС — в понеділок, 20-го січня 1975 р. в Маямі, Фла. і у вівторок, 21-го січня 1975 р. о год. 7-ій веч. в Conroy Funeral Home, Бавнд Брук, Н. Дж.

ПОХОРОН в середу, 22-го січня 1975 р. о год. 9:30 ранку з Церкви-Пам'ятника на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:
ВАСИЛЬ — муж
ЗІРКА — дочка з мужем ЮРІЄМ
МАЛАХОВСЬКИМ
БОГДАН — син з дружиною КЕРОВ
ВОЛОДИМИР — син з дружиною ДЖИН
внуки: КАТРУСЯ, СОФІЙКА, ВАСИЛЬ,
ЮРІЙ, ДІОНІЗІЯ, БОГДАН, ДЖОЕН,
ДОННА, ГРИГОРІЙ ДЖЕНІС і СТЕПАН

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

св. п.
ОНУФРІЯ МАКСИМОВА

буде відслужена
СВЯТА ЛІТУРГІЯ З ПАНАХИДОЮ
в ЦЕРКВІ СВ. МИКОЛАЯ, вул. Белвуде-Кейн,
ТОРОНТО, Канада
в СУБОТУ, 1-го ЛЮТОГО 1975 року
в 9-ій годині рано.

Просимо Друзів і Знайомих помолитися з нами за спокій душі бл. п. Онуфрія.

Дружина ОСИПА КРАЙЧИК-МАКСИМІВ
Син РОМАН
Невістка ОКСАНА
Дочки: НАТАЛКА і МАРІЯ
та внуки: ОЛЕНКА, ОЛЕСЬ і
РОМАН-ОНУФРІЙ
МАКСИМОВІ

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої Братанки
бл. п. ЗОФІЇ з ГІРНЯКІВ ОНУФЕРКО
складаю 20.00 долярів
на будову церкви св. Юра в Ню Йорку.
Галина НОСКОВСЬКА-ГІРНЯК

ЕКЗЕКУТИВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
повідомляє, що

Бюро Централі Союзу Українок Америки і Адміністрацію „Нашого Життя" ПЕРЕНЕСЕНО до Ню Йорку

Усе листування до Централі СУА і до „Нашого Життя", просимо слати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.
108 Second Avenue, New York, N. Y. 10003
Tel.: (212) 533-4646

"OUR LIFE" Magazine
108 Second Avenue, New York, N. Y. 10003
Tel.: (212) 674-5508

Д-р Лука Луців:
ІВАН ФРАНКО
БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ
Ціна: $5.40
Замовляти:
SVOBODA
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

Остап Тарнавський:
БРАТ-БРАТОВІ
КНИГА ПРО ЗУАДК
Ціна: $7.00
Замовляти:
SVOBODA
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. Миколи Заяця
власника укр. радіогодини в Чікаго, члена Товариства Українських Купців, Підприємців і Професіоналістів в Чікаго, Ілл., що помер 5 січня 1975 року, складаємо даток в квоті 25.00 долярів на Український Вільний Університет.

УПРАВА Т-ВА УКПП в ЧІКАГО

КОМІТЕТ
ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
м. НЮ ЙОРКУ
ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

ВІДЗНАЧАЄ

в неділю, 26-го січня 1975 р., год. 4-та по пол.
в залі Julia Richman High School
67th Street, between First and Second Avenue, New York City

СВЯТО САМОСТІЙНОСТИ І СОБОРНОСТИ

ПРОГРАМА:

ВІДКРИТТЯ — АДВ. РОМАН ГУГЛЕВИЧ; ВІДЧИТАННЯ ПРОКЛЯМАЦІЙ УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ ГУБЕРНАТОРА СТЕЙТУ НЮ ЙОРК ГЮ КЕРІ І ПОСАДНИКА М. НЮ ЙОРКУ А. БІМА — АДВ. ЮРІЙ ВОЛИНЕЦЬ; СВЯТОЧНА ПРОМОВА — ЗАСТУПНИК ПРЕЗИДЕНТА УНР В ЕКЗИЛІ ПРОФ. М. СТЕПАНЕНКО; ЗАКЛЮЧНЕ СЛОВО — АСКОЛЬД ЛОЗИНСЬКИЙ.

МИСТЕЦЬКА ЧАСТИНА:

РЕНАТА БАБАК — МЕЦО-СОПРАНО, СОЛІСТКА ЛЬВІВСЬКОЇ ОПЕРИ ТА ВЕЛИКОГО (БОЛЬШОГО) ТЕАТРУ В МОСКВІ; ЮРІЙ ЦИВРІВСЬКИЙ — АКОМПАНЬЯМЕНТ; ВАСИЛЬ ШУСТ, АРТИСТ АМЕРИКАНСЬКОЇ СЦЕНИ — РЕЦИТАЦІЯ; РАФАЇЛ ВЕНКЕ, КОНЦЕРТОВИЙ СОЛІСТ — СКРИПКОВЕ СОЛЬО; ТАНЦЮВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ ОСЕРЕДКУ СУМА В НЮ ЙОРКУ „ВЕРХОВИНЦІ" ПІД МИСТ. КЕРІВНИЦТВОМ О. ГЕНЗИ.

Того ж дня в усіх українських церквах Ню Йорку будуть відправлені

УРОЧИСТІ СЛУЖБИ БОЖІ в намірені Українського Народу
В церкві СВ. ЮРА, о год. 12-ій в полудне.

До участи у святкуваннях (Службах Божих і Академії) запрошуємо українські молодечі та комбатантські організації з прапорами і все українське громадянство.

Після Академії відбудеться

МОВЧАЗНИЙ ПОХІД ЗІ СВІЧКАМИ ПІД СОВЄТСЬКУ МІСІЮ ДО ОН, що міститься на 67-ій вулиці.

Квитки вступу в передпродажі: АРКА, ЕКО.

ПОДЯКА

Вже за кілька днів буде рік, як заснув на віки наш Незаступимий ДРУГ І БАТЬКО —

св. п.
ОНУФРІЙ МАКСИМІВ

Тіло Його закопали у холодну землю, але Він сам, наш Макс, є тут і все буде з нами.

Дорогі наші Рідні, Друзі і Подруги!

У перші роковини відходу у Засвіти пок. Макся, дякуємо Вам за всі хвилини, які жертвували Ви, щоби облегшити Його терпіння і відвернути увагу від невмолимої дійсности.

Нехай Господь нагородить Вас за це своїми найцінішими дарами! Дякуємо Вам за пожертвування Ваших днів праці, за прибуття на похорони з далеких сторін Америки і Канади, за участь у похоронних Богослуженнях, за теплі слова над домовиною, за молитви і дари на оборону наших політичних в'язнів, над долею яких так дуже уболівав Покійний. Спасибі за Богослуження і чудові квіти. Дуже зворушила нас сеніорка українського театру п. Анна Тагаїв, що власноручно склала квіти у стіп домовини, а відтак наші куми проф. Леся Бойко-Блохин від себе і мужа Юрія поклали вінок на могилу і замість Макса поцілувала камінь-пам'ятник Його.

Терпіння наше відкрило нам справжніх Друзів, які дарували нам час свого відпочинку і дозвілля перебуваючи з невимовним — хворим. О, цього не можна забути!

Дякуємо всім Священикам за Богослуження, молитви, похоронні відправи, евангельські слова потіхи.

Дякуємо Голові і Проводові ОУН, Управам Крайових Організацій УНО, ОДВУ, ОУК, УЗХА, Укр. Пласту, Укр. Кооператив, місцевим Відділам ОУК, УНО, УСТ, Пласту і всім Вам ВП. і Дорогі Друзі з далекої Аргентини, Англії, Франції, Німеччини, Америки і Канади за телефони, телеграми, листи співчуття.

Дякуємо Подругам з Організації Українок Канади за приготування поминального обіду, а Філії УНО в Торонті за відступлення залі на поминки, бо дім УНО був другою хатою покійного Онуфрія.

А вкінці дуже дякуємо Українській Пресі за поміщення некрольогів про бл. п. Онуфрія Максимова.

Дружина ОСИПА з дітьми: РОМАНОМ, ОКСАНОЮ, НАТАЛКОЮ і МАРІЄЮ та внуками: ОЛЕНКОЮ, ОЛЕСЕМ і РОМЧИКОМ-ОНУФРІЄМ
МАКСИМОВІ

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями,
що 20-го січня 1975 року з Волі Всевишнього, відійшла у Вічність
на 89-му році свого трудолюбивого життя,
наша Найдорожча МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ І СЕСТРА

бл. п.
ЕВДОКІЯ ОСАДЦА з дому ҐАВДИДА

народжена в с. Волощина, Підгаєцького повіту, в Україні.

ПАНАХИДА в середу, 22-го січня 1975 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми при 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в четвер, 23-го січня 1975 р. о год. 10:30 ранку з церкви св. Юра в Ню Йорку на цвинтар Gate of Heaven, Yonkers, N.Y.

Про молитви за душу Покійної просять горем прибиті:
МАРІЯ ЛЕСЬКІВ-БУКАВИН — донька
НАТАЛІЯ БАРТКІВ — донька з мужем АНДРІЄМ
АПОЛІНАРІЙ ОСАДЦА — син з дружиною ТАНЕЮ
ВОЛОДИМИР ПЕТРОВСЬКИЙ — зять
ОЛЯ ЗАЗУЛЯ — внучка з мужем ЯРОМИРОМ
і донею ТАНЕЮ
ОЛЯ ГОРОДЕЦЬКА — внучка з мужем ЯРОСЛАВОМ
і дітьми АДРІЯНОМ і ОРИСЕЮ
ТАНЯ ДЕМЧУК — внучка з мужем ВОЛОДИМИРОМ та
донями ЛЮБОЮ і ТАНЕЮ
ХРИСТИНА ОСАДЦА ПАВКСІС — внучка з мужем
ІВАРСОМ та донями ІНЕСЕЮ та АЛІНОЮ
ТИНЯ МОТРЯ ОСАДЦА — внучка
ОЛЕКСАНДЕР ЛЕСЬКІВ — внук з дружиною ДАРІЄЮ
та дітьми УЛЯНОЮ і МАРКОМ
ОЛЕКСАНДЕР БАРТКІВ — внук з дружиною НЕНСІ та
дітьми СТЕПАНОМ, ГРИГОРІЄМ, ХРИСТИНОЮ
і ТАНЕЮ
БОГДАН БАРТКІВ — внук з дружиною ІРЕНОЮ
та дітьми ІГОРЕМ і ЛЯРИСОЮ
МИРОН БАРТКІВ — внук з дружиною ГАЛИНОЮ
ПЕТРО БУКАВИН — внук з дружиною ПАТРИЦІЄЮ
і донею РОЗМАРІ
МИХАЙЛИНА СТОРОЖ — сестра в Україні
та дольша Родина в Україні, Америці й Канаді

Замість квітів, просимо складати пожертви на будову нової церкви св. Юра в Ню Йорку.

ДЕМОКРАТИ ВІДПОВІДАЮТЬ НА ПОСЛАННЯ ПРО СТАН УНІЇ, СТАВЛЯТЬ СВОЇ ПРОПОЗИЦІЇ

Вашингтон. — Спікер Палати Репрезентантів Карл Алберт, говорячи в імені Демократичної партії, у понеділок 20 січня дав відповідь на Послання про стан Унії президента Джералда Форда з минулого тижня. У відповіді, передаваній через радіо та деякими телевізійними станціями, конгресмен Алберт заявив, що демократичні законодавці погоджуються з пропозицією Президента звернути особистим платникам податку 12 більйонів долярів із федеральних податків, які були зібрані в 1974-му році, але хочуть щоб ці звороти стосувалися передусім осіб із малими або середніми прибутками. Конгресмен Алберт твердив, що згідно з пляном президента Форда, 43 відсотки звороту одержать найбагатші прошарки суспільства, точніше, ті особи, які становлять тільки 17 відсотків населення. Коментатори вказують, що демократи думають, що бідніші прошарки суспільства скоріше повернуть податкові звороти назад в економіку, закуповлюючи більше продуктів, натомість багатші, правдоподібно, вкладуть ці податкові звороти в щадничі банки, а це, на думку демократів, цілком не спричиниться до стимулювання економіки. Білий Дім і республіканці думають, що власне багатші прошарки суспільства більше спричиняться до стимулювання економіки, бо закуповуватимуть такі коштовні продукти, як автомобілі, холодильники тощо, а бідніші вжили б ці податкові звороти тільки на сплачення попередніх довгів і закупівлю харчових продуктів.

У своїй відповіді на економічну програму Білого Дому спікер Алберт не входив у подробиці, що відмітили коментатори, заявляючи, що ця економічна програма Демократичної партії є надто загальникова. Крім критики пропозицій Президента щодо податкового звороту, конгресмен Алберт також заявив, що демократи не можуть погодитися на підвищення мита на імпортовану нафтову ропу та на вищі податки на американські нафтові продукти і природний газ, бо ці заходи спричиняться до того, що пересічна американська родина видаватиме на бензину та інші роди пального більше, ніж одержить від Уряду у формі податкових зворотів за 1974-ий рік. Між іншим, того самого дня, тобто, в понеділок, 20 січня, демократичні сенатори Едвард Кеннеді та Генрі Джексон повідомили, що внесуть резолюцію, яка вимагає від Президента відложити на 90 днів становлення вищих мит на імпортовану нафтову ропу, щоб дати Конгресові змогу підшукати інші способи для зменшення імпортії цього роду пального та для заощадження нафтових продуктів в загальному.

Спікер Алберт також повідомив, що демократичні законадавці пропонують нижчі відсоткові рати, більше публічних праць, щоб зменшити число безробітних, пропонують збільшити допомогу для будівельної індустрії та для фармерів, вимагають надати вищі податкові кредити для деяких індустрій та встановити „незалежну комісію", яка мала б право відложувати на 90 днів підвишки в цінах на деякі продукти. Але, як вказують коментатори, конгресмен Алберт тут також не подав конкретних подробиць. Він також сказав, що хоча президент Форд заявив, що накладе „вето" на нові програми, які вимагали б великих видатків від Уряду, то демократичні законодавці плянують схвалити такі програми, як крайове здоровельне забезпечення з огляду на зріст безробіття та на інфляційні ціни на медичну опіку. Алберт заявив, що економічні проблеми країни вимагають співпраці між Білим Домом і Конгресом та що „ці проблеми не є демократичними проблемами, ані республіканськими, а проблемами цілої країни".

КОНФЛІКТ МІЖ ЗСА І СССР ДОПРОВАДИТЬ ДО СВІТОВОЇ ВІЙНИ, ЗАЯВИВ ЧЖОУ ЕН-ЛАЙ

Пекін. — „Сучасна міжнародна ситуація далі відзначається великим безпорядком під небом, безпорядком, який щораз то стає більшим і більшим... Дві надпотуги є найбільшими міжнародними гнобителями і експлуататорами і вони є джерелом нової світової війни. Їхнє завзяте суперництво приведе одного дня до світової війни" — заявив китайський прем'єр Чжоу Ен-лай у своєму звіті про „Працю уряду" перед Всекитайським народним конгресом, що відбувся тут в днях 13 до 17 січня. Текст промови Чжоу Ен-лая опубліковано щойно 20 січня разом з резолюцією конгресу щодо поданого звіту. На основі виступу Чжоу Ен-лая можна ствердити, що китайська внутрішня і зовнішня політика буде продовжуватися по тих самих напрямних, що й досі і що головною метою китайського комуністичного керівництва буде максимально розбудувати могутність Китаю і перетворити його у модерну індустріялізовану державу.

Згідно з твердженням Чжоу Ен-лая, на шляху цього будівництва китайської модерної держави вирішальним є вміле перепровадження т. зв. культурної революції, тобто масового політичного руху, ініційованого компартією з метою ліквідувати будь-які відосередні елементи в партії і державі, „консолідувати диктатуру пролетаріяту у нашій країні, стимулювати соціялістичне будівництво та забезпечити, щоб наша країна находилася на боці поневолених народів і поневолених націй світу. Культурна революція забезпечила нас новим досвідом у продовжуванні революції під диктатурою пролетаріяту; її історичне значення є велике, а її вплив далекосяжний".

Народне господарство Китаю

Чжоу Ен-лай широко поінформував про господарські досягнення комуністичного Китаю. Він повідомив про перевиконання третьої п'ятирічки і про те, що є всі дані на повне виконання пляну четвертої п'ятирічки в 1975 році. „Наша країна мала задовільні жнива упродовж останніх 13 років. Загальна вартість сільськогосподарської продукції за 1974 рік є на 51 відсотків вища від вартости продукції 1964 року... У той час, коли населення Китаю збільшилося на 60 відсотків від визволення країни, виробництво зерна збільшилося на 140 відсотків, а бавовни на 400 відсотків. У країні, такій як наша, з населенням близько 800 мільйонів осіб, ми досягнули те, що забезпечили основні потреби населення щодо харчів і одягу". Промислове виробництво зросло на 190 відсотків порівняно з 1964 роком.

На майбутнє, китайське керівництво запланувало господарський розвиток у двох окремих фазах. За час першої фази, яка триватиме до 1980 року, в Китаї має бути розбудована відносно суцільна промислова і економічна система. У другій стадії має бути завершена модернізація сільського господарства, промисловости, національної оборони, науки та технології з таким пляном, щоб перед кінцем цього сторіччя Китай „найшовся у передових рядах (держав) світу".

Зовнішня політика

Говорячи на цю тему, Чжоу Ен-лай повторив відому фразу про „великий безпорядок під небом", натякаючи в цей спосіб на існуючі у світі політичні конфлікти і протирічності, які не малітимуть, а радше навпаки, зростатимуть. Для китайського керівництва являється фактом поділ світу на країни розвинені і країни недорозвинені економічно та політично поневолені, які борються за свободу. Це є „третій світ", до якого Чжоу Ен-лай зачисляє також Китай, заповідаючи максимальну підтримку визвольній боротьбі поневолених народів і націй у світі.

Очевидно, центральною проблемою є визріваючі суперечності між ЗСА і СССР і ці суперечності в оцінці Чжоу Ен-лая мусять допровадити до збройного конфлікту між цими надпотугами. Хоч між ЗСА і Китаєм існують „фундаментальні розходження", за останні роки між ними наладналася співпраця і в опінії Чжоу Ен-лая ця співпраця має вигляди на поглиблення. Покищо не існують ніякі вигляди на погодження з СССР. Всі намагання узгіднити спірні проблеми, в тому коли йдеться про прикордонний спір, не привели до ніякого висліду. „Ми хотіли б запропонувати совєтському керівництву сісти за стіл і почати чесно переговорювати, щось зробити, щоб розв'язати проблему і перестати гратися в ошуканчі трюки".

Чжоу Ен-лай заповів продовжування заходів щодо звільнення Тайвану і приєднання острову до китайського материка. Закінчуючи свою промову Чжоу Ен-лай заявив що „під проводом Центрального Комітету партії, очоленого головою Мао, китайський народ енергійно працював... і перемінив убогу і відсталу країну у соціялістичну з початками на добробут за час всього 20 років. Ми можемо безумовно розбудувати Китай у могутню модерну соціялістичну країну за наступних 20 років ще до кінця цього сторіччя".

Конгрес схвалив політику Уряду

На базі промови Чжоу Ен-лая конгрес схвалив резолюцію, якою затвердив звіт про „Працю уряду" Чжоу Ен-лая. Крім того у цій же резолюції стверджуються про „велитенські досягнення на всіх відтинках внутрішньої і зовнішньої політики" Китаю. Депутати висловили впевненість, що до кінця цього сторіччя Китай буде перетворений у „могутню соціялістичну державу".

НЕ ПЛАЧ, УКРАЇНСЬКА РАХИЛЕ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

рославна у Путивлі, виглядають своїх чоловіків. Ці жінки у вічному неспокої, і відколи їхніх чоловіків арештовано, живуть, як цьковані звірі, за якими женуться жорстокі мисливці — агенти КҐБ. Холод і вічний страх за себе і своїх дітей — їхні невідлучні супутники. Одна з жінок в Україні недавно сказала: „Я не думаю, що моєму Володимирові було так важко на Воркуті, як мені тут".

І як не вшановувати цих жінок, що не тільки борються, щоб здобувати засоби для прожитку своєї родини, але й ведуть надлюдську боротьбу: пишуть протести, домагання, заяви до Верховного Суду, творять Громадські Комітети Захисту.

Раїса Мороз п'ять років викладала в Івано-Франківському Педагогічному інституті німецьку мову. Після суду над Валентином Морозом їй заявили, що вона працює в інституті останній рік, а потім проголосили конкурс на заміщення посади, яку вона займала. Раїса написала листа від себе і від свого сина в обороні її чоловіка до тодішнього першого секретаря ЦК КПУ Шелеста, прокурора УССР Глухова та до голови КДБ при Раді Міністрів Федорчука і вислала звернення до ОН і сумління всього світу. Тетяна Плющ-Житникова повідомила закордонних кореспондентів у Москві, що вона подаватиме до суду адміністрацію психіятричної лікарні в Дніпропетровську, до якої на вимогу КҐБ запроторено її чоловіка Леоніда. Вона заявила, що має багато доказів, що персонал тієї лікарні — тюрми задумує вбити її чоловіка... ліками.

Проте, серед цієї темені, розпачу та безнадії й наруги проблиски світла час від часу роз'яснюють виднокруг в Україні. Одним з цих проблисків є вірш Валентина Мороза на уродини його сина, також Валентина. В тому потрясаючому своєю силою вірші під назвою „Гостинець" він пише: „Бо вже є ти, — а я ще ніякий. Бо вже є ти, — а я ще випадковий. Бо вже є ти, — а я ще не став собою".

8-го березня в Совєтському Союзі, забагрений червоними прапорами, буде День Жінки. Євген Сверстюк — літературознавець, педагог і публіцист, засланий у 1972 на 7 років важких робіт, у статті „На свято жінки" написав: „Виснажена болем утрат і працею, засушена одинокістю, нині вона не йде за голосом любови до життя і мудрістю продовження роду... Вона замислилась над своїм природним покликанням — і загадує нечувані питання: а чи варто народжувати для сучасного світу дітей?... Одна — дві дитини на сім'ю — це формула вимирання народу... Ще не отямившись від минулого, вона живе сьогоднішнім днем — у світі, над яким згущуються хмари переселення, а навколо спалахують зловісні блискавки і доноситься знайомий гуркіт грому"....

Ще кілька місяців, і в „найбільш демократичній" країні з гучномовців лунатимуть бундючні, фальшиві слова про рівноправність жінки в СССР, про високий п'єдестал, на який її поставила комуністична партія, про її незвичайну ролю в країні. А в той же час, біля холодом зрошеного вікна, стоятиме самотня українська жінка і згадуватиме свого чоловіка на засланні... І подумає про своїх дітей, яким увечорі розповість правду про їхнього батька і про Україну. Розповість тихо-тихо, щоб навіть тиша не підслухала. Подумає про це все і — гірко всміхнеться.

Не плач, українська Рахиле... Хоча від тебе насильно забирають твоїх дочок і синів — на українському обрії світанком здіймається надія, — зображена саме у цих незчисленних рядах новітніх героїв, доказуючи перед цілим світом про невмирущість, українського народу про його надлюдську силу духа, спонукуючи водночас і молодих людей і поза Україною до діяльности й до чину. І в цьому твоя головна заслуга.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

П'ЯТНИЦЯ, 24-го СІЧНЯ 1975 р.

НЮАРК-ІРВІНГТОН, Н. Дж. Річні збори Т-ва Запор. Січ 371 Відд. о год. 7:30 веч. в залі УНДому в Ірвінгтоні. На порядку нарад — звіти Управи і вибір нової на 1975 рік. — Стефанія Стеців, голова, Леся Назарук, кас., Ю. Баранюк, фін. секр.

СУБОТА, 25-го СІЧНЯ 1975 р.

ЮТИКА, Н. Й. Річні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 484 Відд. о год. 5-ій веч. в долішній залі парафіяльного дому при 1104 Стейт вул. На порядку: звіти Управи і К. К. та вибір нової на 1975 р. Чл. вкладки можна вплачувати кожної неділі від год. 9-1 по пол. та полагоджувати союзові справи в тій же залі. Тел. відд. канцелярії 735-1955. — В. Запаранюк, секр.

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

народна творчість: вишивка, кераміка, писанка і т. д. Потрібно влаштовувати окремі конференції в справах культури, на яких мистецтвознавці відкрили б очі спільноті на дійсність і показали б обрії ролі чистої національної культури в житті спільноти, що хоче не лише себе зберегти, але відіграти ролю містка нації в її краще майбутнє.

Справа збереження традицій української культури, плекання живих потреб, що їх диктує дух часу і смак народу незалежно від диктату окупантів чи асиміляторів є справою першочерговою. Першочерговою тому, що культурна самобутність народу є гарантією його духової незалежности і політичної підметности. На тому відтинку відбувається генеральний бій, який зводять шестидесятники, очолені Валентином Морозом.

Мало є обороняти життя Мороза. Треба боронити ідеї, в ім'я яких він бореться і терпить, тобто ідеї нації, її творчого духа.

Ті всі, що належать до української нації і терплять комплекс меншевартости, терплять тому, що переконані в тому, що нація приносить їм сором, що вони персонально є кращими від своєї спільноти.

Мороз каже протилежне, він є гордий за свою націю. Все чим він є, сталося через націю, яка має місію на тисячі років, і цю місію Мороз перебрав. Тим він є великий як Шевченко, Леся Українка, Франко...

Щоб піти шляхом місії нації, треба її пізнати, треба пізнати її правду. Ми не усунемо комплексу меншевартости, поки не перейдуть покоління, в Україні ненароджених, школу своєї правди. І тут роля Рідної Школи, Курсів Українознавства рідних університетів. Під одною умовою: програми навчання мають бути надихнені нашими геніями, вірою у свою націю, а не її зменшувачами, обвинувачувачами комплексом убогої сироти.

На свою націю треба дивитися власними очима, не через окуляри ідей з чужого поля. Сьогодні, коли переважають ідеї з чужого поля матеріялістичного нігілізму на Сході і на Заході, коли на Сході людина стала ґвинтиком державної машини, а на Заході звироднілий лібералізм висунув одиницю понад спільноту громадську і національну, українська нація своєю духовістю пропонує рятунок від шкідливих лжеправд.

Сковорода пропонує самопізнання і шляхетну місію допомагати іншим, допомагати пізнати себе, щоб чинити собі вроджене діло. Т. Шевченко, Франко та Леся Українка пропонують своїми ідеями сучасній людині відкинути песимізм і безвихідь екзистенціялізму на Заході і модерного кріпацтва та нищення людини на Сході. Вони несуть не лише місію своєї нації, але й цілого людства; бо як росте і шляхетніє людина через націю, так нації ростуть через найкращі здобутки людства. В такій місії бути українцем — гордість. Це ж Шевченків „Кавказ" — свобода людині і народам! Це ж Леся Українка — проповідник жертви одиниці на користь спільноти, жертви добровільної, що ушляхетнює одиницю і спільноту! Це ж Франко — одиниця, на якій „мільйонів стан стоїть". Одиниця — людина, не ґвинтик у машині імперської орди, але й не егоцентрик у суспільстві, що відмовляється від усіх обов'язків, згортаючи до себе усі права, що у спільноті йому належать.

Зробивши велетенський крок у досягненнях цивілізації, людина віддалилася сама від себе, від своєї мети. Призернути людині обличчя Боже — місія Мороза, місія української нації, місія не лише для себе, місія для всього людства. Шляхетна місія!

(Кінець).

7241, ТАРЗАН. ТАРЗАН РОЗКАЗУЄ

Пан Крисп думає, що вам зробить приємність коротка розповідь про моє раннє життя в джунглях...

Більшість того, що вам розкажу, прочитав я в щоденнику мого батька. Добре було б, якщо б і ви, діти, почали цікавитися історією. — Записуйте у своїх щоденниках всі важливі події з вашого життя!

Все почалося з того, коли мій батько Джон Клейтон-Лорд Ґрейстовк, який був англійським аристократом, одержав від королеви доручення дослідити насилля, поповнені іншою европейською державою, над африканськими тубільцями в одній британській колонії!